

„Še upanje“ med najboljšimi kratkimi filmi sveta

- Film „Še upanje“, ki ga je ustvarila dijaška skupina Slovenske gimnazije (mentorstvo: Miha Dolinšek), je bil deležen visoke mednarodne nagrade. Na mednarodnem festivalu nekomercialnega filma „Najboljši kratki filmi sveta“ v Zgornji Avstriji so slovenski dijaki prejeli bronasto medaljo.
- Na festivalu je bila zastopanih 250 filmov iz 24

- držav. Že ta dva podatka prepričljivo potrjujeta velik uspeh naših mladih filmskih umetnikov. Posebne pohvale osemčlanske mednarodne žirije je bila deležna glavna igralka Majda Kropiunig iz Sveč.
- Na sliki Nataša Repnik, Štefan Hafner, Magda Kropiunig in Miha Dolinšek (z desne).

nt

naš tednik

Številka 27 Letnik 44. Cena 10,— šil. (25,— SIT)
petek, 10. julij 1992

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Zveza-Bank v „novi obleki“.

Gradnja novega poslopja Zveze slovenskih zadrug v Celovcu lepo napreduje. Na sliki pa vidite, kako bo novo poslopje Zveze izgledalo, ko bo gradnja končana. (Beri tudi str. 8/9.)

Pliberk: spet skušajo preprečiti dvojezični otroški vrtec!

Ali v Pliberku plačujejo davke samo enojezični starši?

To vprašanje se vsiljuje, ko gre za dvojezični otroški vrtec, katerega skušajo nekateri krogi v Pliberku zopet preprečiti. Pliberški občinski svet se je lani decembra večinsko izrekel za dvojezično skupino, zdaj skušajo nekateri ta sklep „torpedirati“ in preprečiti. Dokaj nepregledno vlogo pri tem igrajo nekateri pliberški socialdemokrati.

Odvisni so od Vaše pomoči

Beguncem iz Bosne in Hercegovine, za katere skrbi družina Steffitz — Röblwirt v Pliberku, je v torek, 7. julija, NSKS skupaj z zastopnikom referata za begunce pri okrajnem glavarstvu, dr. Gernotom Steinerjem, predal razne higiens-

ke potrebščine, ki so jih že nujno potrebovali. V zahvalo Vaši pomoči je bilo možno pomagati tem 60 beguncem pri družini Steffitz. Ker higienske potrebščine potrebujejo vedno znova, čakajo pa še drugi begunci, npr. v gostilni Goriup ali

v stari šoli v Pustrici, kjer je 35 beguncev, ki se popolnoma sami oskrbujejo, Vas ponovno naprošamo, da tem ljudem pomagata še naprej. Nujno potrebujejo:

- zobno kremo, zobne ščetke
- milo, šampon za lase in telo, kremo za nego kože
- pralni prašek, milo za pomivanje posode
- obleke za dojenčke med 1. in 12. mesecem
- papirnate pleničke, vložke za žensko higieno
- toaletni papir, vodico po britju
- sadje, kavo, čokolado

Darove lahko oddaste pri okrajnem glavarstvu Celovec, referat 17, Völkermarkter Ring 19, ali na sedežu Narodnega sveta koroških Slovencev, 10. Oktoberstr. 25/III.

(Več na straneh
2 / 3)

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše Janko Kulmesch

Demokracija mora biti presneto komplicirana zadeva. Teško je najti človeka, ki bi o sebi trdil, da ni demokrat. Vendar ni malo primerov, ko „demokrat X“ govori o demokraciji, pa mu „demokrat Y“ odgovori, da v resnici zagovarja diktaturo.

Trenutna diskusija o

Zato me je tem bolj zabolala izjava predsednika SPZ dr. Brumnika (glej poročilo o posvetu SPZ — str. 5), ki očitno meni, da koroški Slovenci kot člani kulturnih društev niso zreli osnovne demokracije. Vrhu tega je njegova trditev, da predstavlja skupno demokratično za-

Slovenski kulturniki ne znajo samostojno misliti?

skupnem demokratičnem zastopstvu koroških Slovencev me v tem samo potrjuje. Osnovna zamisel takega zastopstva je znana in jasna. Ponavljam: gre v bistvu za to, da naj bi pripadniki slovenske narodne skupnosti imeli možnost neposredno izvoliti svoje zastopnike, kandidiralo pa bi več skupin oz. posameznikov, podobno kot se to prakticira v drugih družbah s parlamentarno demokracijo.

O prednosti take ureditve je bilo prav tako že precej napisanega in rečenega. Avstrijske in slovenske oblasti ne bi mogle več izigravati ene skupine koroških Slovencev proti drugi, ker bi na zunaj veljali sklepi parlamenta ter ne nemočna nasprotujoča si stališča posameznih frakcij. Predvsem pa bi taka ureditev na eni strani omogočala čim večji pluralizem ter hkrati bistveno onemogočila škodljivo dvo- in večtirnost, kakršno doživljamo ves čas po 2. svetovni vojni. Danes namreč vsaka obstoječa politična struja dela tako, kot če bi jo podpirala večina naroda, v resnici pa narod sploh nima možnosti, da bi prišel do odločilne besede.

Če bi jo imel, bi jo gotovo znal pametno izkoristiti. O tem sem trdno prepričan.

stopstvo izključevanje dela koroških Slovencev, neresnično podtikavanje. Kdor je predlog o takem zastopstvu bral brez predsodkov, ob Brumnikovih besedah pač ne more ugotoviti drugega.

Brumnikova pričakovanja, da bi soodločanje na podlagi pluralističnih volitev lahko pomenilo le razdiranje in prepiranje v društvih, pa so huđ udarec v obraz vseh naših društvnikov. Dejanjsko namreč zvenijo tako, kakor da bi naši prosvetarji ne znali trezno ter samostojno misliti, kaj šele odločati.

Po tej logiki tudi ne bi smeli imeti v tem ali onem vprašanju različnih gledanj, zato pa bi morali biti tembolj „za enotnost“. Pač za tisto „enotnost“, ki jo poznamo iz nekdanjih komunističnih sistemov, v katerih so samo funkcionarji določali, kaj je za narod dobro in kaj mu je treba zato dovoliti ali prepovedati.

Naši ljudje, zlasti pa vsi kulturni delavci po naših društvih, si gotovo niso zaslužili, da jim večno kdo od zgoraj soli pamet. Prepričan sem, da bodo prej ali slej dali zadnjim „ljudskim demokratom“ lekcijo, kakršno so po zdravi ljudski pameti že dobili njihovi nekoč „vsemogočni“ tovariši.

Koga spet moti dvojezični vrtec v Pliberku?

Vsa leta se je v Pliberku EL zavzemala za dvojezični otroški vrtec, toda le-tega je vedno preprečila koalicija VP/SP. Novi pliberški župan mag. Raimund Grilc je bil pripravljen to napako popraviti. Zato je občinski svet v Pliberku lani 20. decembra sprejel sklep o uvedbi dvojezične skupine, ki naj bi bila v prostorih glavne šole. Toda kdor je mislil, da je sklep občinskega sveta dovolj, se je motil. Deželni poslanec Josef Pfeiffer in nekateri socialdemokrati skušajo preprečiti dvojezični vrtec, za katerega se je prijaviło že 24 otrok.

Piše Silvo Kumer

Ker so v Pliberku (verjetno namenoma) zgradili novi otroški vrtec tako majhen, da imata v njem prostora le dve skupini, je bilo potrebno najti za dvojezične otroke novo rešitev. Ponujala se je glavna šola v Pliberku, katero bi bilo potrebno le malenkostno pregraditi. Za to pa bi bilo potrebno privoljenje Občinske šolske zveze (Schulgemeindeverband) z Josefom Pfeifferjem na čelu. Le-ta pa se brani dati podpis in je dobil „prominentno“ podporo poslanca FP Herberta Schretterja, ki je mdr. tudi vodilni funkcionar Abwehrkämpferbunda.

Pristanek Deželne vlade in Ob-

činske šolske zveze pa je bil potreben zato, ker bo od jeseni naprej za (predvidoma) 1 leto v glavni šoli tudi ljudska šola

Josef Pfeiffer (SP) je tudi predsednik Občinske šolske zveze in se brani dati privoljenje h gradnji dvojezičnega vrtca.

Šmihel, ki jo bodo sanirali. Sprva so bila vsa stališča pozitivna, nato pa so se začeli zoperstavljanje nekateri učitelji glavne šole Pliberk. Njihov nerazumljivi argument, da je za vse premalo prostora, daje vtis, da so v ozadju sile, ki skušajo na vsak način

Zamejski Slovenci v državnem svetu Republike Slovenije?

Rudi Merljak, velik prijatelj in poznavalec zamejskih Slovencev, je zamisel sprožil, predlog pa je vložila SDZ — Narodno demokratska stranka: da bi namreč zamejski Slovenci bili zastopani v Državnem svetu Republike Slovenije. Dokončno bo o tem slovenski parlament odločal 16. julija 1992.

Po novem bo slovenski parlament poznal samo še dva doma (trenutno jih ima tri) — podobno, kot v Avstriji: državni zbor in državni svet. Slovenski državni svet bo štel 40 članov in bodo v njem zastopani stanovski in lokalni predstavniki. Predlog Narodne demokratske stranke pa se je glasil, da naj

bi v njem zamejski Slovenci iz Koroške, Italije, Madžarske in Hrvaške ter Slovenski svetovni kongres bili zastopani z dvema poslancema.

Ustavna komisija slovenske skupščine je ta predlog odklonila, ker „ustava ne predvideva predstavništva teh skupin v državnem svetu“.

Razni slovenski poslanci se s to argumentacijo niso strinjali. Ustava Republike Slovenije nalaga Sloveniji posebno skrb za zamejske Slovence ter jim zagotavlja posebne pravice — tako zagovorniki zastopstva zamejskih Slovencev v državnem svetu. Zato bodo tudi vložili amandmaj, v katerem ponovno zahtevajo upoštevanje zamejskih Slovencev. O tem bo slovenski parlament razpravljal in sklepal torej 16. julija.

Fric Kumer svari pred politično zaostritvijo, katero bodo morali zagovarjati tisti, ki preprečujejo dvojezični vrtec.

Preprečiti dvojezični vrtec. O tem so prepričani pri EL, ki še posebej pri tem graja zadržanje učiteljice podžupanje Helge Kristan (SP). Sicer je v občinskem svetu glasovala za vrtec, kot učiteljica na glavni šoli pa ni ničesar storila, da bi njeni kolegi sprejeli dvojezični vrtec pod svojo streho.

Tudi bistriški župan Janko Pačnik je po mnenju EL pri tem igral zelo pasivno vlogo, kar gotovo ni bilo v korist dvojezičnemu vrtcu. Učitelji glavne šole v Pliberku pa so še dodatno naslovili na Občinsko šolsko zvezo pismo, v katerem so se izrekli proti dvojezičnemu vrtcu in ljudski šoli Šmihel zaradi „utesnjenih prostorskih razmer“. To je prišlo Pfeifferju in Schretterju seveda prav. Na skupni seji s pliberškim mestnim svetom (preteklo sredo) se je Pfeiffer branil privolitve za gradnjo dvojezičnega vrtca. Dodelati je treba, da so nekateri učitelji glavne šole ponujali na tej seji možne alternative in rešitve,

Fric Kumer (EL): Pfeiffer naj temeljito premisli svojo dokončno odločitev!

toda le-te so kratko malo prešli in ignorirali.

V imenu dvojezičnih staršev in Enotne liste je m. sv. Fric Kumer postopanje omenjenih politikov in učiteljev ostro obsodil in ga označil kot akt ignorance in nestrpnosti do tistih občanov, ki se zavedajo pomena dvojezične vzgoje.

Pričakovati je, da se bodo prizadeti starši temu postopanju odločno zoperstavili in da bodo prisiljeni svoje pravice uveljaviti na drug način. Fric Kumer je stalno vprašanje, ali nekateri še vedno mislijo, da naj občina z denarjem vseh občanov vzdržu-

je dva enojezična vrtca, za dvojezično skupino pa ni prostora.

Kumer je na sestanku opozoril vse prisotne, da bodo možne posledice tega ravnanja privedle do politične zaostritve, katero bodo morali zagovarjati tisti, ki skušajo z vsemi „spletkami“ preprečiti dvojezični vrtec.

Kumer pričakuje od Občinske šolske zveze, predvsem od njenega predsednika Pfeifferja, da pred dokončnim sklepom temeljito preveri celotno zadevo in da se zavzame za uresničitev sklepa občinskega sveta z dne 20. decembra 1991.

Predsednik deželne Enotne liste A. Wakounig in F. Kumer sta tudi v posebni tiskovni izjavi protestirala proti postopanju Občinske šolske zveze oz. njenega predsednika. Prav tako sta v tiskovni izjavi kritizirala ravnanje podžupanje Helge Kristan.

V torek je namestnik deželne glavarja inž. Reicholdt vabil na odprtje nove carinarne na libeliškem mejnem prehodu. Odprtja se je udeležila še kar lepa množica ljudi. Prireditev bi bila tudi uspešna, če ne bi imela grenkega priokusa.

Niti ob mejnem prehodu v Slovenijo koroški politiki niso bili v stanju, da bi poskrbeli za dvojezični kulturni spored. Če-

Libeliče: izrinili so sosede

lo župnika, ki je blagoslovil poslopje, so poklicali iz Št. Pavla, tako da je še blagoslov bil le nemški.

Je to koroško pojmovanje dobrososedskih odnosov? Kje je t. i. multikulturnost? Spet bi lahko po Steinacherju rekli: „Sieg in deutscher Nacht.“

Kaj so vredne lepe besede o sožitju, o obogatitvi koroškega kulturnega spektra itd., ko tem besedam sledijo tako nekulturna dejanja?

EL Suha se jasno izreka proti nesramnemu izpodirvanju in zamolčanju slovenske kulture in besede na območju dvojezične občine Suha na meji z Republiko Slovenijo.

Trst: Deželnozborski mandat Slovenske skupnosti resno ogrožen

Deželnozborski mandat edine slovenske stranke v Italiji — Slovenske skupnosti (SSk) — je resno ogrožen. Če bo sprejet predlog o novem zakonu glede deželnozborskih volitev v Furlaniji-Juljski krajini, potem SSk dejansko nima več možnosti priti v Deželni zbor.

O novem volilnem zakonu bodo tržaški parlamentarci razpravljali in sklepali prihodnji torek. Predlog zakona predvideva, da morajo stranke vsaj v enem od petih volilnih okrožij doseči osnovni mandat. Za to je potrebnih okoli 13.000 glasov.

Doslej takega določila glede osnovnega mandata ni bilo. Obstajala je tudi možnost, da so lahko prišle stranke v deželni zbor preko drugega volilnega postopka (Reststimmverfahren), ne da bi prej morale doseči osnovni mandat. Po tej poti je tudi

SSk, ki je na zadnjih volitvah v vsej deželi Furlaniji-Juljski krajini zbrala okoli 10.000 glasov, dobila svojega poslanca. Kot je znano, je to Bojan Brezigar.

Narodni svet in EL sta proti nameram tržaških oblasti ostro protestirala. Protestiral pa je tudi zbor občin Republike Slovenije. Mdr. je Slovenska ljudska stranka stavila vprašanje, ali je pod takimi pogoji sploh upravičeno, da ima italijanska manjšina v Sloveniji pravico zastopstva v parlamentu, in je v tej zvezi zahtevala reciprociteto.

Bojan Brezigar — zadnji poslanec Slovenske skupnosti v Deželnem zboru Furlanije-Juljske krajine?

Primorski dnevnik na Koroškem

Od letošnje jeseni naprej naj bi Primorski dnevnik začel izhajati tudi v Avstriji oz. na Koroškem. „To je definitivno,“ tako odgovorni zastopniki tržaškega slovenskega dnevnika. Prav tako definitivno je tudi imenovanje Bojana Brezigarja, deželnega poslanca Slovenske skupnosti, za novega glavnega urednika.

Kot smo že pred nedavnim poročali, Primorski dnevnik naj ne bi bil več samo list za Slovence v Italiji, temveč vseslovenski. Koroški oz. Avstriji predvidevajo dnevno posvetiti eno stran, za katero še iščejo urednika. Dolgoročno želijo prodati v Avstriji najmanj 500 izvodov, v Sloveniji pa 30.000.

Paul Kiss odstopil iz protesta

Državni poslanec Paul Kiss je iz protesta odstopil kot manjšinski referent za narodne skupnosti. Vzrok njegovega odstopa: avstrijska vlada je sklenila zvišati število članov sosveta za gradišćanske Madžare od 8 na 16. Tako naj bi v njem bili zastopani tudi dunajski Madžari, ki pa ne veljajo kot avtohtona narodna skupnost.

Darilo SSK dr. Aloisu Mocku

„Slovinci me razvajate“ — s temi besedami je sprejel zunanji minister dr. Alois Mock 29. 6. 1992 na Dunaju darilo konferenc Svetovnega slovenskega kongresa za Koroško in Avstrijo. Sliko slovenskega impresionista Richarda Jakopiča sta predala mag. Tone Levstek in prof. Lojze Dolinar in se zahvalila avstrijskemu zunanjemu ministru za odločno podporo pri uresničevanju suverenosti Slovenije. Prof. Dolinar se je dr. Mocku zahvalil tudi za njegov doprinos pri odpravljanju psiholoških zaprek med obema narodnima skupnostima na Koroškem. Dr. Mock je dejal, da je izredno vesel, da je postala odločitev slovenskega naroda, da sprejme demokracijo in neodvisnost, realnost, ter da je pomembno predvsem to, da bomo znali v bodoče gojiti iskrene dobrososedske odnose ter prosil vse za sodelovanje.

Sele: vojaščina zopet strelja

Z nadaljevanjem vojaških vaj na Grosovi planini je prišlo do grobega prekrška dogovora iz leta 1991, ki je bil sklenjen med kmeti, ki imajo pašno pravico, in lastnikom Humberkom.

Piše Heidi Stingler

Kljub temu, da imajo kmetje zagotovljeno pašno pravico od 1. maja pa do začetka zime, je imela vojaščina v zadnjem mesecu že dve vojaški vaji na Grosovi planini.

Ob ogledu planine so Gabriel Roblek, Nanti Olip, Pepi Travnik in Vladimir Smrtnik 1. julija ugotovili, da na tem vojaškem vežbališču trenutno nikakor ni mogoče, da bi kmetje gnali na planino past svojo živino. Izkopanih je nešteto globokih jarkov, ki so po vrhu prepleteni z železnimi verižami. Poleg tega pa je na planini nešteto razstreljenih patron in drugega vojaškega materiala.

V tiskovni izjavi je selski podžupan Nanti Olip poudaril, da se je ob pohodu na planino pokazala prava slika vojaške ustanove. „Ni bilo namreč razvidno, ali se nahajamo na planini, na kateri naj bi se v bližnji prihodnosti pasla živina, ali pa na smetišču. Ob takem vedenju

Gabriel Roblek, pd. Gros (na levi sliki). Selski kmetje imajo na Grosovi planini zagotovljeno pašno pravico. V resnici pa živino izpodrinjajo vojaške puške (slika zgoraj).

ni čudno, da je vedno več ljudi, ki ne vidijo pravega smisla v trenutni ureditvi vojaščine,“ je poudaril Olip.

EL je zato zahtevala takojšnjo ukinitve vojaških vaj, prizadetim kmetom pa naj bi se povrnila vsa nastala škoda. Za prihodnja leta pa poziva vojaščino, naj se drži dogovorov in opusti vojaške vaje v času od 1. maja do 30. septembra.

Celotno področje pod Košuto je po svoji naravi izrazito lepo in turistično zanimivo. Gostje iz vseh predelov Koroške, Avstrije in tujine radi prihajajo v ta kraj; tu iščejo mir, počitek, predvsem pa na sprehodih občudujejo lepoto narave pod Košuto. Tem bolj pa se turisti čudijo, ker jim je do stop do lepih planinskih krajev, prehod preko sedla od Cerkve do Trkla ali pohod na Košuto onemogočen zaradi vojaških vaj.

Trst: fizični napad na slovenskega poslanca

V četrtek, 2. julija 1992, je neznanec pred občinsko palačo v Trstu z močnim udarcem v tilnik napadel občinskega poslanca Slovenske skupnosti v Trstu prof. Sama Pahorja. Samo Pahor je poiskal zdravniško pomoč, v bolnišnici pa so mu predpisali teden dni okrevanja.

Slovenska skupnost v Trstu vidi v tem dejanju še eno hudo posledico moralnega linčanja, ki so ga začeli tržaški nacionalisti in fašisti. Slovenska skupnost je tudi globoko zaskrbljena, ker so ljudje in politične elite, ki se predstavljajo kot demokratični, podobno početje brezbrizno tolerirali. Opozarja še, da je dejstvo, da oblasti kazensko ne preganjajo rasističnih izpadov proti slovenski manjšini, pravi civilizacijski škandal, ki zadeva vso Evropo.

Tako ravnanje da je v nasprotju z varstvom in varnostjo, ki jo Republika Slovenija zagotavlja svoji italijanski manjšini.

EL in NSKS obsojata fizični napad na prof. Pahorja

Napad na prof. Pahorja je obsodil tudi predsednik Enotne

Prof. Samo Pahor

liste Andrej Wakounig in ga označil kot „poizkus zastraševanja ljudi, ki se borijo za svoje pravice“. Wakounig je ostro kritiziral italijanske oblasti, ki niso pripravljene primerno postopati proti nestrpnemu, predvsem iz vrst italijanskih fašistov.

Enotna lista želi Samu Pahorju čim hitrejšo okrevanje in izreka njemu in Slovenski skupnosti vso solidarnost. Svojo solidarnost izraža tudi Narodni svet koroških Slovencev.

GOST V NAŠEM TEDNIKU

Posvet Slovenske
prosvetne zveze

V OSPREDJU JE BILA POLITIKA

Slovenska prosvetna zveza je pretekli konec tedna priredila pri Cingelcu na Trati posvet o vprašanju, kakšen naj bi bil odnos med slovensko kulturo in politiko na Koroškem. Želja nekaj nad 20 udeležencev posveta: kulturna dejavnost bi se morala razvijati bolj avtonomno ter presegati „ozke manjšinske okvire“. Kljub temu so razpravljali v glavnem o slovenski politiki.

Za uvod so spregovorili dr. Franci Zwitter ml., dr. Maja Haderlap in Peter Božič z Ministrstva za kulturo R Slovenije. Prva dva sta predavala o odnosu med kulturo in politiko pred in po 2. svetovni vojni, Peter Božič pa o finančnih težavah, s katerim se sooča Zveza kulturnih organizacij Slovenije kot povezovalka amaterskih skupin v sedanji demokratski Sloveniji.

V uvodnih besedah dr. Zwitter in dr. Haderlapove ter v razpravi je bilo poudarjeno, da je bila doslej najpomembnejša naloga slovenskih kulturnih ustanov narodno ohranjevalnega značaja. Temu primerno so bila kulturna društva med glavnimi nositelji političnih akcij, npr. demonstracij za narodno enakopravnost. V prihodnje naj bi se kultura ne merila toliko s političnimi merili, temveč naj bi se razvijala avtonomno.

Kljub želji po depolitizaciji kulture pa so udeleženci posveta v glavnem razpravljali o politiki — namreč o skupnem demokratičnem zastopstvu.

Predsednik SPZ dr. Avguštin Brumnik je odločno odklonil možnost, da bi koroški Slovenci kot člani kulturnih društev neposredno volili svoje zastopnike. „To bi pomenilo vnašanje strankarsko političnih prepričanj v društva,“ zatrjuje predsednik SPZ. Za Slovenski oddelek koroškega radia pa je dejal: „Stavlja se vsebinsko vprašanje, zakaj koroški Slovenci takšno enotno zastopstvo sploh potrebujemo. Gotovo bi bolj potrebovali dialog med različnimi, že obstoječimi političnimi strujami, kot pa navidezno enotnost, ki bi v svoji ekskluzivnosti lahko zopet izključevala del koroških Slovencev.“

(Beri tudi Tednikov komentar.)

Fric Jernej, rojen v Šmihelu leta 1930, je bil, preden je šel lani aprila v pokoj, eden zadnjih krojaških mojstrov v Podjuni.

Naš tednik: Kakšni so občutki, ko človek neha s poklicem in gre v pokoj?

Fric Jernej: Na vsak način je manj stresa, kar mi je zelo po godu. Več imam prostega časa, tako da se lahko v večji meri posvečam drugim stvarim — konjičkom, npr. pristopil sem domačim gasilcem, kjer so mi poverili službo blagajničarja.

Dolga leta ste opravljali delo krojača. Zakaj ste se odločili za danes na podeželju že izumirajoči poklic? Bi nam na kratko orisali pot do njega?

Po šolanju v ljudski in glavni šoli je tako naneslo, da sem šel za vajenca k šmihelskemu krojaškemu mojstru Jožefu Hudlu. Tedaj je bil ta poklic precej aktualen. Po treh letih poklicne šole v Velikovcu sem se izučil za pomočnika, nakar sem nekaj let delal v Dobrli vasi, Sinči vasi, celo v Švico me je zanesla pot. Po vrnitvi 56. leta sem služboval v Železni Kapli, kjer sem se takoj začel pripravljati na mojstrski izpit in ga leta 1958 opravil. Isto leto sem se osamosvojil in zgradil svojo delavnico v Šmihelu. Leta 1969 pa sva z ženo začela graditi novo hišo in delavnico.

Zakaj je v teku let postal krojaški poklic tako nepriljubljen?

Glavni vzrok je gotovo zaslužek. V primerjavi z nekaterimi drugimi rokodelskimi poklici je bolj nizek. Za fante na podeželju je pa sploh nepriljubljen. To mi potrjuje tudi dejstvo, da sem v svojih službenih letih učil izključno vaje; v uk pa ni prišel k meni niti en vajenec!

„V svojih službenih letih sem učil izključno vaje.“

Fric Jernej

Fric Jernej

„Ljudje pač raje kupujejo obleko 'čez štango'“

S Fricem Jernejem se je pogovarjal Adrian Kert

„Krojenje in izdelava obleke traja skoraj teden dni.“

Kakšno je razmerje med delom in zaslužkom?

Da na kratko povem: za to delo bi lahko bil zaslužek višji. Potrebno je vedeti, da je za izdelavo dobre obleke potrebnih približno 35 ur, torej teden dni. Zaslužek je v tem primeru šibek.

Kako pa je s krojaškim delom? Se je tu kaj spremenilo?

V bistvu ne veliko. Seveda obstajajo dandanes določeni stroji, ki pospešujejo in lajšajo delo, vendar so kar precej dragi. Sam v svoji krojačnici nimam posebnih strojev, delam večinoma ročno.

Razen krojačnice imate tudi čistilnico. Kaj Vas je

privedlo do te odločitve?

Vzrok sva že omenila — zaslužek. S časom je začelo primanjkovati naročil in delojemalcev. Ljudje pač raje kupujejo obleko v veletrgovini „čez štango“, kjer je že nared in je cenejša, čeprav veliko slabše krojena. Ideja z dodatno čistilnico pa se je že kar obnesla, saj ljudje z obleko, ki jo nosijo čistit, prinesejo tu pa tam tudi kaj strganega.

Kaj pa na kulturnem področju? Kaj delujete v kulturno zelo razgibanem Šmihelu?

Ko sem bil še mlajši, sem pri tej ali oni igri rad prevzel kako vlogo. Takoj po vojni, ko se je zopet začelo kulturno delovanje, smo imeli oder v bivši Šerčerjevi gostilni v Šmihelu; naši režiserji so bili predvsem duhovniki. Kaplana Oražja se še dobro spominjam. No, danes pa rad pasivno obiskujem kulturne prireditve, včasih pa še skrojim za odrske igralce ali pa lutkarje obleke in drugo.

V nedeljo nova maša Slavka Thalerja

Vsa vas na nogah

V Nonči vasi pri Pliberku trenutno vse vrvi. Vaščani (tudi okoliških vasi) z novomašnikom Slavkom Thalerjem vred skrbno pripravljajo novo mašo 12. malega srpana. Vsem je v zavesti edinstvenost in svečanost in temu primerno tečejo priprave.

Dela je kar dosti. 18 simbolično visoko v nebo se dvigajočih, trdno stoječih mlajev že od daleč priča očem o izrednem nevsakdanjem dogodku v pliberški fari.

Mlaji, darovani za to slavje, se zdijo posebno skrbno izbrani, ravni in sloki. Vrhu tega so vsi delno ovenčani s spletenim zelenjem medvedovih tac in zimzelenega (vsega spletenega je skoraj 200 ml), za kar so poskrbele spretno ženske roke Nončank in drugih vaščank. Po pripovedovanju neke vaščanke je bilo pri postavljanju mlajev na nogah domala vse, kar je na vasi živega, in razposajenega veselja ni manjkalo. Vsak je hotel prispevati svoje, da bi svečanosti potekale čim dostojnejše.

Vaška mladina je prevzela nalogo, da oblikuje deske, ki jih bodo pritrdili na mlaje pred nonško cerkvijo, novomašniko-

vim domom in drugod.

Leseni oltar, katerega so večše in s ponosom postavili nonški možakarji na „Jopovem travniku“ tik pod gozdom, daje domačinom nenavaden pogled na drugače poznano mesto. Novi objekti čudno, dasi svečano, spreminjajo siceršnjo podobo. Vendar to nikogar ne moti, ker vsakdo ve, kaj je vzrok.

Ljudje si v medsebojnih pogovorih izpovedujejo upanje, da bi bil mladi novomašnik vztrajen, in zaupajo v Božjo pomoč, saj na vseh koncih in krajih primanjkuje duhovnikov. Staro in mlado občuduje Slavka Thalerja, da se je odločil hoditi po gotovo ne vedno udobni poti, kjer pa je kljub temu gotovo moč doživeti zelo lepe trenutke, ki vsakemu duhovniku vedno znova potrjujejo pravo odločitev.

Novomašni spored:

sobota, 11. 7., ob 19. uri: sprejem pred cerkvijo v Nonči vasi, nato besedno bogoslužje
nedelja, 12. 7., ob 9. uri: slovo novomašnika od doma v Nonči vasi

ob 9.30: začetek nove maše

Po maši je agapa za vse obiskovalce. Obrede in slovesnosti bodo sooblikovali MePZ „Podjuna“, Mlada Podjuna in mladinska skupina iz Št. Jakoba.

Pevsko presenečenje v Globasnici

MePZ „Peca“ iz Globasnice je na svojem letnem koncertu presenetil množično publiko v globaški ljudski šoli s kakovostnim petjem. Pevci pod vodstvom dirigenta Stanka Polzerja so po presoji poznavalcev zbora dobro izbrusili svojo pevsko kakovost in tako pripravili poslušalcem večer glasbenega užitka.

Na koncertu sta nastopala še Otroška folklorna skupina SKD Globasnice, ki je prav tako zapela zelo živahno in ljubko, in kot gost Moški pevski zbor „Trta“ (vodi ga Joži Starc) iz Žitare vasi.

Šentkandolf pri Kotmari vasi:

Župnijski praznik

V zadnjih letih so v Kotmari vasi popravili župno cerkev sv. Jurija in obe podružnici, sv. Marjete v Šmarjeti in sv. Ožbalta v Šentkandolfu.

Cerkev v Šentkandolfu omenja že listina iz leta 1142. V sklopu prireditev ob 850-letnici Kotmare vasi so v nedeljo, 28. junija, obhajali v Šentkandolfu župnijski praznik. Župnik Maks Michor je obnovljeno cerkev blagoslovil in se zahvalil vsem, ki so z delom, darovi in molitvijo prispevali k uspehu. Zidarska dela je opravilo domače podjetje Joži Pack, tesarska pa bilčovoško podjetje Franc Gasser; streho je obnovilo krovsko podjetje Josef Mayerbrugger, pleskarska dela je opravilo podjetje Karl Tscharre, restavratska pa podjetje Lu-

kas Arnold. Sepp Mayerl iz Vzhodne Tirolske, ki je pred desetimi leti pokril stolp župne cerkve, je s svojimi sodelavci posadil križ na stolp. Dela so stala nekaj čez milijon šilingov.

Župnik se je prav posebno zahvalil župnijskemu svetu, družini Puschnig, Mežnarjevi, in gospe Ani Adlašnig, ki že čez 60 let skrbi za cerkev, gasilec in njihovem poveljniku Maksu Tschernjaku za vso pomoč in seveda marljivim gospodinjam, ki so pripravile ta praznik.

Praznovanja se je udeležilo veliko ljudi. Bil je poskrbljeno tako za duševni kakor za telesni blagor. Z glasbo je praznik olepšal ansambel Drava iz Borovelj.

ČESTITAMO

V Pribli vasi je **Ulrich Dobnik** praznoval 85. rojstni dan. Slavljencu želimo vse najboljše, zlasti pa še dosti zdravih let!

Že 90. življenjski praznik obhaja **Minko Smid** iz Škocijana. K častitljivi starosti iskreno čestitamo in želimo trdnega zdravja!

Ančka Čebul iz Šmihela praznuje 84. rojstni dan. Čestitamo in še na mnoga zdrava in lepa leta!

V Lepeni je te dni doživela 80. leto starosti **Margareta Ošina**. Naj prejme najlepša voščila in doživi življenjsko jesen v zdravju in sreči!

Prav tako 80-letnico praznuje **Marija Bevc** na Kompoševi Ravni pri Železni Kapli. Slavljenci čestitamo in želimo vse dobro!

Skupno življenjsko pot sta ubrala **Janez Fon** in **Nika Leben**. Želimo jima potrebnega medsebojnega razumevanja za srečni zakon!

Osebnostne praznike so meseca junija obhajali **Johanna Amrusch** iz Tešnje, **Marija Isop** iz Gorinčič, **Marica Maliha** iz Št. Jakoba, **Franci Perdacher** iz Papatrač in **Tončka Obilčnik** iz Rut, meseca julija pa praznujeta **Mici Böhm** iz Področce in **Mici Kristof** iz Velike vasi. Društvo upokojencev Št. Jakob pošilja najlepše

čestitke, ki se jim pridružuje tudi uredništvo NT!

Čestitke za god in rojstni dan naj prejme **Peter Grilic** iz Lovank!

Pred nedavnim je **Marija Kogelnik** iz Štebna pri Globasnici doživela svoj 81. rojstni dan. Kličemo ji še na mnoga zdrava in zadovoljna leta!

V Nonči vasi pri Pliberku se pripravljajo na novo mašo **Slavko Thaler**. Želimo mu vztrajnosti in obilo notranje moči, da bo sproščeno in z veseljem opravljal duhovniški poklic!

Na Ziljski Bistrici je daroval srebrno mašo g. župnik **Stanko Trap**. Iskreno čestitamo in se zahvaljujemo za njegova doslejšnja prizadevanja!

70-letnico je doživela **Marija Lubas** v Selah. Želimo ji zdravja in sreče v nadaljnjih letih!

Rojstni dan praznuje **Marija Jernej** iz Št. Vida. Iskreno čestitamo!

30. pomlad praznuje **Margit Wutti** iz Rut. Naj prejme najlepša voščila!

Cilka Komatz je slavila svoj 55. rojstni dan. Vse najboljše!

V Zgornjih Rutah na Radišah je **Barbara Raunjak** doživela svoje 60. leto življenja. Najiskrenejše čestitke!

Svojo 27. pomlad je praznovala **Irmi Uršič** iz Železne Kaple. Želimo ji sreče in veselja za naprej!

Mladostni praznik — 25 let — je slavila **Ani Pasterk** v Kokjah pri Dobrli vasi. Slavljenci želimo še vsaj tri lepa četrtoletja.

Znani **MOZEL**, poznan tudi kot **Peter Wuzella** iz Št. Jakoba, je 23. junija zaključil študij psihologije v Gradcu. Poleg študija je imel čas tudi za predsednikovanje v graškem klubu, za delovanje pri TNXFRŠTRLS in objavljanje v študentskih programskih časopisih. Hvaležni smo mu za marsikatero revolucionarno misel. Sedaj zapuša kot magister vroč graški teren, mi mu pa čestitamo k osebnemu uspehu!

Dr. Maksu in **Zalki Zdouc** se je preteklo soboto rodil sin, ki ga bosta krstila na ime **Mitja**. Srečnima staršema iskreno čestitamo, **Mitju** pa želimo obilo sreče na njegovi življenjski poti! Čestitkam se pridruži tudi uredn. NT.

Št. Jakob: spominska plošča župniku Andreju Karicljju

Še kar v lepem številu smo zaključili majniške pobožnosti pri Mikulovem križu na Hodnini in se navrh še precej časa zadržali ob malici in pijači, ki so nam jo postregle pridne roke. Pa tudi letošnje farno romanje, katerega so se udeležili tudi farani s Pečnice in iz Šmiklavža, je bilo lepo in uspešno. Bili smo pri Materi božji na Stari gori pri Čedadu. Nato smo se oglasili še v farni cerkvi v Šentpetru pri Novi Gorici, kjer so nas pozdravili tudi pevci v cerkvi in smo bili nato še pogoščeni s pristnim domačim vinom, ki je vsem prav dobro teknilo.

Preteklo nedeljo pa je bila ob prvi obletnici smrti pri farni cerkvi blagoslovljena spominska plošča za pokojnim župnikom Andrejem Karicljem. To je skromna zahvala za njegovo 33-letno plodno delovanje v naši fari. Saj nam je v teh letih obnovil farno cerkev in jo po požaru leta 1972 spet pozidal in povečal. Zgradil pa nam je tudi farni dom in obnovil vse podružne cerkve in še župnišče, ki je pravi okras za Št. Jakob. Bog lonaj za vse njegovo delo in ves trud — ohranili ga bomo trajno v blagem spominu.

fr

Športni dan v Žvabeku

Prvič v zgodovini suške občine so se šolarji vseh treh ljudskih šol (Potoče, Suha, Žvabek) zbrali na žvabeškem nogometnem igrišču, da se pomerijo v metanju žoge, teku na 50 m, nogometu in v igri med dvema ognjema.

Pobudnika tega enkratnega športnega dneva sta bila žvabeški direktor Lenart Katz in predsednik družinskega odbora podžupan Hanzej Melanscheg. Organizacijo so

prevzeli učitelji omenjenih šol.

Po končanih tekmah je občina podarila vsaki šoli po en pokal in eno žogo. Mladi športniki pa so prejeli darila, ki so jih darovale sosedne bančne ustanove.

Poskrbljeno je bilo tudi za prigrizek in pijačo. Ob zaključku so bili vsi udeleženci mnenja, da se bo to športno srečanje gotovo še ponovilo.

Gostovanje globaškega zbora „PECA“ v Kanalu

Prosvetno društvo „Kanal“ (Slovenija) je pretekli konec tedna vabilo Globašane na kulturno izmenjavo. Poleg nastopa MePZ „Peca“ in folklorne skupine so se navezali tudi številni prijateljski stiki.

Pevci (vodi: mag. Stanko Polzer) in plesalci so se pridružili družinam in tako še bolj spoznavali življenje v tem kraju. Koncerta samega se je udeležilo nad 100 poslušalcev. Navdušenje je bilo veliko, zlasti po zaslugi zelo

Foto: Fera

posrečenega nastopa globaškega zbora. Pa tudi folklorna skupina se je uspešno predstavila.

V nedeljo so globaški gostje oblikovali sv. mašo, in to v dveh farah. Po maši pa so še pred cerkvijo zapeli in zaplesali. Nato je organizator gostovanja Edi Stanič pokazal koroškim gostom znamenitosti Kanala ter prelepo Goriško Brdo.

Prosvetno društvo v Kanalu se želi drugo leto pobratiti z globaškim. Globaški kulturniki se želijo slovenskim gostiteljem tudi po tej poti prisrčno zahvaliti za nepozabno gostoljubje.

Kresovanje MoPZ „Kralj Matjaž“

Matjaževci so zadnjo soboto privabili k Vierterniku v Podkraj na kresovanje kar lepo število vesele družbe. Že v popoldanskih urah se je ljudstvo začelo zbirati in si s petjem delalo kratek čas. Ko pa se je polagoma prikradla tema, so prižgali pripravljene kres in še naprej praznovali, nekateri, kot je navada, pozno v noč.

Kljukasti križ. Od sobote (4. 7.) na nedeljo (5. 7.) so neznani storilci na Hemin kip pred celovško stolnico namazali kljukasti križ. Hemin kip je bil postavljen leta 1888 in nosi izpoved sožitja med slovensko in nemško narodno skupnostjo na Koroškem.

Natečaj otroške portretne fotografije

Mohorjeva založba v Celovcu razpisuje natečaj otroške portretne fotografije. Natečaj ni vezan na bralke in bralce Mohorjevih knjig. Format slik naj bo čimvečji, ker jih hočemo razstaviti na posebni razstavi v Celovcu in Ljubljani — najmanjši možni format je 30 x 20 cm. Fotografije so lahko črno-bele ali barvne. Posebna žirija bo razdelila denarne nagrade in dobropise za Mohorjeve knjige v višini od 1000,— do 100,— šilingov. Rok: 1. september 1992.

Naslov: Mohorjeva, Viktringer Ring 26, 902 Celovec; ali: Zastopstvo Mohorjeve, Gruberjevo nabrežje 6, SLO-61000 Ljubljana.

Drago(ceno) narodno blago!

Kako dragoceno je narodno blago, je doživel pliberški župnik pred kratkim: rojak iz Slovenije se mu je predstavil kot zastopnik celovške Mohorjeve in mu prodal knjigo „Vzbudi se, Sloven“ po zvišani ceni. Ne samo to — odnesel je s seboj dodatno še nekaj več šilingov.

POZOR: Mohorjeva iz Celovca ne prodaja knjig VZBUDI SE, SLOVEN od hiše do hiše!

kafra

BILČOVŠ: dvojezičnost po diplomatsko

Svoj čas piktogrami, danes svetniki na javnih poslopih

Piše Heidi Stingler

„Perfektno oporo“ so velinški gasilci dobili od županje, ki jim je dala prostost, da na javno poslopije, ki je stalo okrog 3 mio. šilingov, lahko narišejo ali napišejo, kar sami želijo.

Informacija ni iz gostilne. Osnova temu poročilo je zadnja občinska seja v Bilčovsu, na kateri je bilo sklenjeno, da se gasilci iz Velinje vasi lahko sami prosto odločijo, kakšen napis ali svetnik (ali pa morda piktogram, kot jih imamo v bilčovški ljudski šoli) naj krasi

gasilski dom. Pravzaprav je to s strani županje in njene frakcije politično taktično perfektna odločitev.

Županja Quantschnigova pa seveda ne sme pričakovati, da bodo to slovensko govoreči občani vzeli na znanje brez pripombe. Posebno ogorčen je Toni Krušič iz Velinje vasi, ki je že 50 let član velinjskih gasilcev. Čuti se poteptanega, ker ni bil vabljen na sejo odbora, ko so odločali o napisu. Tako postopanje je za odbornike gasilskega društva sicer razumljivo, nesramno pa je po mnenju Antona Krušiča postopanje s

strani Občine oziroma županje. Ta si umije svoje roke v vodi nedolžnosti s tem, da prepušča tako odločitev društvu samemu, čeprav gre za javno poslopije, katerega gradnja je stala nad 3 milijone šilingov. Razočaranje je za Antona Krušiča, pd. Rupija, tako veliko, da celo razmišlja, ali bi sploh šel na otvoritev. Šel pa bi tja, da bi na odprtju svojim kolegom lahko razložil besedo „Kameradschaft.“

Veliko je razpravljal in se prepiral z nemško govorečimi člani gasilskega društva v Velinji vasi tudi gostilničar Hanzi Seher.

Slovenski člani gasilskega društva v Velinji vasi pri Bilčovsu so v preteklih dneh doživeli veliko razočaranje. Gradnja novega gasilskega doma v Velinji vasi je skorajda dokončana, poleg notranje opreme pa manjkajo le še napisi. Odbor gasilcev je pri svoji zadnji seji kar izključil slovenske člane in je na tipično bilčovški način odločil, da na domu ne bo dvojezičnega napisa, tudi ne nemškega (ker to po zakonu ni možno), ampak da bo dvojezičnost v Velinji vasi nadomestil patron gasilcev — sv. Florijan.

Pravi, da je v Velinji vasi vsaka utemeljitev odveč. Odloča večina, manjšina pa nima možnosti, da bi soodločala o takih zadevah. Pomembno je le, da so za delo na voljo gasilci; potem pa je vseeno, če slovensko ali pa nemško govoreči domačini.

Piko na črko i pa je postavil po zadnji občinski seji še bilčovški podžupan Hanzi Ogris mlajši, ki je dejal, da „naša generacija verjetno ne bo več doživela dvojezičnih napisov v Bilčovsu“, in to čeravno bo kmalu dve leti, odkar je pravna služba koroške deželne vlade ugotovila, da je treba v dvoje-

Gostilna MALLE v Selah nujno išče kuharico ali pomoč za gostilno. Interesentke naj se nujno javijo na tel. 04227/7201.

ŽAMANJE

KRESOVANJE

Čas: v soboto, 18. 7. 1992, ob 20. uri
Kraj: pri gostilni pri Tereziji PICEJ na Žamanjah

Kulturni spored oblikuje: MoPZ SPD „Trta“ iz Žitare vasi, MoPZ SPD „Vinko Poljanec“ iz Škocijana

Za ples igra ansambel „ZMEDA“. Za pijačo in jedačo je poskrbljen!

Prireditelj: SPD „Vinko Poljanec“ v Škocijanu

Posojilnice-Bank ter Zveza-Bank vam nudijo

Priključitev Zveze ter Posojilnic na Raiffeisenov računalniški center na Dunaju nudi našim klientom velike dodatne možnosti. Ne samo to, da Raiffeisenov sistem v Avstriji razpolaga z 2500 bančnimi mesti, ampak tudi da morejo vsa ta bančna mesta koristiti tudi klienti posojilnic ter Zveze. Nastal je nov pojem o prostem razpolaganju s sredstvi na hranilnih in tekočih računih (= kontih) (Freizügigkeit im Spar- und Giroverkehr).

**Kaj to pomeni?
Čisto preprosto!**

Na vseh teh 2500 bančnih me-

stih, ki so priključena na sistem Raiffeisen, se morejo izvajati gotovinske transakcije (vplačila in izplačila) iz tekočih in hranilnih računov. Istočasno je možno dobiti informacije o stanju na kontih ter o izvedenih knjižbah vseh posod na teh bančnih mestih v Avstriji.

In kje so prednosti?

Vsak klient posojilnice ali

Zveze s tem pridobi hitrejšo preprostejšo pa tudi cenejšo možnost odvijanja plačilnega prometa. Zaradi „online“ izvedbe plačilnega prometa — potoplo moderne tehnike so povezane posojilnice, Zveza ter vse Raiffeisenove banke v Avstriji — izvede takojšnja knjižba plukontu. Dodaten velik plus je drugače kot pri bankomatu možna izplačila na tekočih

POSOJILNICA / ZVEZA
Vaš partner v vseh denar

NAŠ UPOKOJENEC

Številka 2
10.7. 1992
II. Letnik
Cena: šil. 8.-

Draga
upokojenka,
dragi
upokojenec!

Dragi upokojenec / upokojenka!

Kaj pomeni upokojitev - je to konec življenja? Nikakor ne! Človek, ki je bil do svoje upokojitve vključen v delovno razmerje, je z upokojitvijo razvezan vseh dosedanjih dolžnosti. Čeprav si marsikateri upokojenec misli, da brez vsakdanjega truda ne bo mogel več živeti in da je vsega konec. Temu vendar ni tako. Začenja se nova doba v njegovem življenju, katero si lahko uredi po svojem okusu.

Zelo pomembno je, da po upokojitvi ne začne povsem mirovati - marveč, da se loti dela, ki mu je v veselje, katerega si doslej ni mogel privoščiti - najsibodi branje lepih knjig, pisanje, prepevanje, potovanja itd. in da se vključi v veliko družino upokojencev, kjer bo spoznal, da ne bo nikdar več sam. Lahko si privoščiti tudi daljša potovanja, oddih v gorah ali na morju in kmalu bo ugotovil, da upokojitev ne pomeni konec življenja, marveč pričetek nove dobe njegovega življenja.

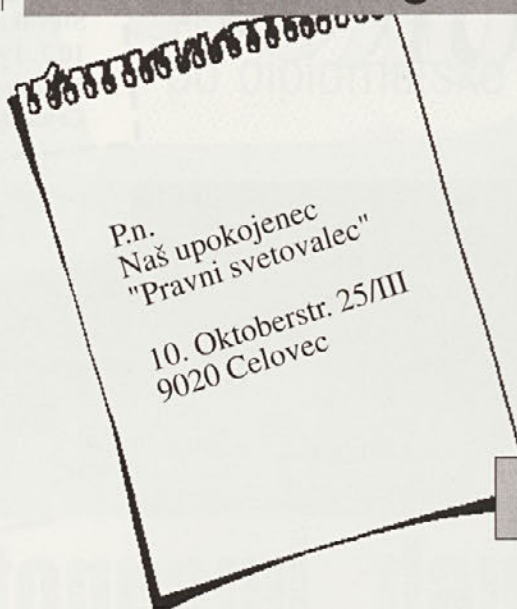
Seveda pa kot upokojenec ne sme pozabiti na svoje zdravje - predvsem na bivanje na svežem zraku in na pravilno prehrano. Za vse to ima zdaj čas. Kar se tiče hrane - je morda doslej samo nekaj „pomavžnal“ - ker je bil daleč od doma - vse to se bo spremenilo. Pomembna je tudi njemu primerna družba, kjer se počuti dobro.

Kmalu bo upokojenec prišel do spoznanja, da mu ne bo dolgčas in da bo tudi on kot drugi upokojenci pozdravljal z „Nimam časa“. S tem pozdravom bo upokojenec dokazal, da se je v tretjo dobo svojega življenja v celoti vključil in da se počuti dobro. S tem je upokojenec našel spet smisel življenja, ki se z upokojitvijo ni končalo.

Torej Vam kličem vključite se brez strahu pred upokojitvijo v veliko družino upokojencev. Naša društva so Vam radevolje na razpolago pri Vaših začetnih težavah.

Vaša Micka!

Dr. Grilc odgovarja

Naš pravni svetovalec Dr. Roland Grilc

Vprašanje:

Po smrti svojih staršev sem dobil na naši domačiji "zapisano" sobo. Ker delam na Tirolskem, ne morem stanovati doma in tako tudi ne morem redno koristiti sobe. Moje vprašanje: Ali sme posestnik hiše koristiti mojo sobo, oziroma ali jo sme dati npr. na razpolago celo kot tujsko sobo. Nadalje me zanima, ali sme hišo prodati brez mojega privolenja, oziroma kaj lahko zahtevam kot odškodnino, če odstopim od svoje pravice?

T.K. Ruda / Tirolska

Odgovor dr. Rolanda Grilca:

Očitno je z "zapisano" sobo mišljeno, da je za našega pridnega delavca na Tirolskem vknjižena stanovanjska pravica v zemljiški knjigi. V takem primeru ima upravičenec pravico, da do svoje smrti izključno sam koristi stanovanje, oziroma to sobo. Brez njegovega dovoljenja lastnik hiše nima nikakršne pravice do koriščenja sobe in spreminjanja substance te sobe. Lastnik se bo moral vselej pobrigati za privoljenje upravičenca.

Lastnik hiše je pa seveda upravičen, da hišo proda brez vsakršnega soglasja katerikoli drugi osebi, vendar mora kupec prevzeti vsa bremena, ki so na tej hiši. K temu spada tudi vknjižena stanovanjska pravica. Za našega delavca se glede njegove pravice ničesar ne spremeni, hiša je dobila le drugega lastnika.

Odškodnina, katero želi zahtevati pri odstopu od svoje pravice, je seveda popolnoma odvisna od tržne situacije, od ponudbe in povpraševanje. Tu ni nikakršnih fiksno določenih cen, če lastnik hiše nujno potrebuje sobo, bo pripravljen ponuditi tudi precejšnje denarje; na drugi strani pa jo bo naš upravičenec zelo poceni oddal, če bi na hitro potreboval denar v gotovini.

Vprašanje:

Spoštovani gospod doktor! Doslej sem bila človek, ki sem zaupala v poštenost ljudi, toda zdaj sem morala spoznati, da pač niso vsi taki. Pred kratkim je prišel na moj dom mlad fant, kot je sam dejal - mlad študent -, ki si poleti z zbiranjem novih časopisnih naročnikov zasluži za študij. Ker se mi je zasmilil, sem podpisala naročnino za neko nemško revijo. Dva dni navrh sem slišala, da so to le navadni prodajalci, ki delajo s posebnimi "fintami" in skušajo vzbuditi usmiljenje. Moje vprašanje: Kaj lahko storim oz. kako se lahko takšne prevare v prihodnje izognem?

Mojca B., Šmarjeta v Rožu

Odgovor dr. Rolanda Grilca:

Imenovani primer skuša rešiti zakon o pravnem varstvu potrošnikov (Konsumentenschutzgesetz). Potrošnik (konsument) ima v danem primeru pravico, da v roku enega tedna odstopa od pogodbe, pri čemer mu ni potrebno navesti nikakršnega vzroka. Potrebno je le, da je odstop v pisni obliki. Zadostuje, če potrošnik tisti dokument, katerega je podpisal, vrne prodajalcu z označbo, da se ne želi držati pogodbe. Če torej na naročilni list napiše "odstopam od pogodbe", to zadostuje. Opozarjem, da je pri nekaterih potrošniških pogodbah rok za odstop celo en mesec.

In kako se lahko v prihodnje izognete takim "fintam"? Najbolje je, če ste bolj previdni in manj verjamete prodajalcem; sicer pa še vedno lahko v teku enega tedna oz. enega meseca odstopite od pogodbe.

Kaj so posebni izdatki?

To so določeni stroški v zasebnem (privatnem) življenju, ki znižajo davčno osnovo:

1. Rente in stalna bremena (nespremenjeno)

2. Prispevki za osebno zavarovanje (na novo je urejeno življensko, nezgodno in bolniško zavarovanje)

3. Gradnja stanovanj

* Najmanj osem let vezani zneski, ki jih pridobitelj stanovanja plačuje splošnokoristnim gradbenim združenjnim in drugim gradbenim družbam.

* Zneski, ki se porabijo za gradnjo lastninske stanovanjske hiše za lastno rabo.

* Pridobitev zemljišča. Vendar je potrebno v teku petih let začeti z ukrepi, iz katerih je mogoče sklepati, da se bo zemljišče uporabilo za gradnjo lastninskega stanovanja ali stanovanjske hiše. V drugem primeru se ti zneski obdavčijo naknadno.

* Vračila posojil in obresti, ki so se najela za gradnjo davčno ugodnejših stanovanj.

4. Sanacija že obstoječih stanovanj

To je novo: prvič lahko davčno uveljavite stroške za popravila in obnavljanje že obstoječih stanovanj. In to popolnoma neodvisno od tega, ali ste najemnik ali lastnik stanovanja ali gre za združeno stanovanje.

Kaj so popravila? Splošna sanacija stanovanja, izmenjava oken, vrat, plinskih, električnih, kurilnih, električnih ali vodnih inštalacij, preureditev kurilnih naprav, etc. Stroški za ta popravila v praksi nadomestijo doslednejšo ureditev posebnih izdatkov za ukrepe, za varčevanje energije, vendar pa so deloma obširnejši.

V to določbo niso vključena običajna popravila stanovanja, kot npr. redno beljenje sten, oken, etc.

Pogoji:

Zvišanje vrednosti stanovanja na osnovi sanacije

Izvedba del s pomočjo upravičenih podjetnikov.

Tudi vračila posojil, ki so se najela za sanacijo stanovanja, so z obrestmi vred posebni izdatki.

Kaj je treba storiti:

Pri finančnem uradu vložite predlog z obrazcem št. L 44 in priložite potrdilo o plačilu in račun podjetja, ki je izvedlo sanacije.

5. Nakup začasnih in mladih delnic

Zčasnice so vrednostni papirji, ki jih izdajo posebne udeležbene družbe. Te vrednostne papirje je

Posebni izdatki

treba deponirati za najmanj 10 let. Kaj je treba storiti? Pri finančnem uradu vložite predlog z obrazcem št. L 44 in priložite potrdilo banke o pridobitvi in depozitu.

Mlade delnice je treba dokazati s potrdilom banke in vložiti pri uradu z obrazcem L št. 44.

6. Darovi za raziskovanja in znanost

7. Cerkevni prispevki (nov najvišji znesek 1.000,- šil.)

* Do zneska 1.000,- šil letno

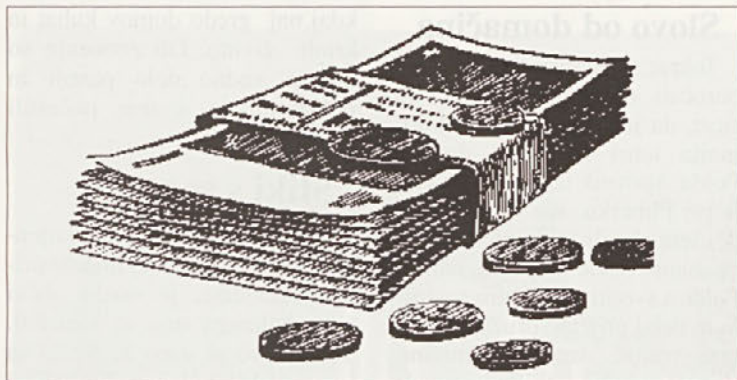
* brez ozira na pavšalni znesek za osebne izdatke,

* le v okviru letne davčne izravnave, in sicer pri delodajalcu ali pri finančnem uradu - kdor je pač pristojen za izvedbo letne davčne izravnave.

8. Stroški davčnega svetovalca

Upokojenci in njihove davčne ugodnosti

* Zavod za pokojninsko zavarovanje (Pensionsversicherung)

Davčni svetovalec

avtomatično upošteva odbitni znesek (Absetzbetrag) za upoko-

potrebujete dietno hrano, Vam naj to potrdi uradni zdravnik. S takšnim potrdilom lahko nosilec zavarovanja takoj upošteva pavšalne proste zneske, ki so predvideni za takšne primere.

jence.

* Zavod za pokojninsko zavarovanje avtomatično izvede letno davčno izravnavo za upokojence.

Pozor: Ker je cerkveni prispevek mogoče upoštevati le pri letni davčni izravnavi, morate poslati potrdilo o vplačilu cerkvenega prispevka najkasneje do 31. januarja naslednjega leta Vašemu zavodu za pokojninsko zavarovanje.

* Za upokojence, ki prejema dva ali več ločeno obdavčenih pokojnin, je treba izvesti letno davčno izravnavo po uradni dolžnosti., če davku zavezani dohodki v letu presegajo 120.000,- šil. V tem primeru Vam finančni urad pošlje obrazec.

Po zadnji davčni reformi je še novo za upokojence sledeče:

* Če prejmete več pokojnin od zakonitih zavodov za socialno zavarovanje, lahko predlagate, da eden izmed teh zavodov izvede obdavčitev. S tem se izognete letni davčni izravnavi po uradni dolžnosti in hkrati tudi nepričakovanim doplačilom.

* Če iz zdravstvenih razlogov

To vse smete brez carine uvoziti iz tujih držav

* (od 17 leta naprej in samo za osebno rabo) 200 cigaret

ali 50 kosov cigar

ali 250 g tabaka

Alkoholčne pijače na osebo (od 17 leta naprej in samo za osebno rabo)

* 2,25 l vina (= 3 buteljki) vina, mošta, vermuta, šerija

ali

* 2,10 l penečega vina (sekta), šampanjca ali žganih pijač (z največjo koncentracijo alk. 22%) in

* 1 l žganih pijač brez limitirane koncentracije alkohola (npr. whisky, cognac, rum, vodka, campari itd.)

Če pripeljete s seboj več kot 5 litrov vina (od tega je 3 butelk brez carine) lahko ostalo pustite začariniti (do 60 l). Carina znaša za vino 30% ali 35%, pri sektu pa 35% + davek za peneče vino)

Nadalje lahko prinesete s potovanja tudi "spomin" v vrednosti do 1.000,- šil. Od tega lahko znesajo živila kvečjemu 150,- šil.

Pozor: v maloobmejnem prometu veljajo druga določila!

Drage bralke, dragi bralci!

Naš pravni svetovalec dr. Roland Grilc v našem časopisu odgovarja tudi na pravna vprašanja, ki Vas zanimajo. Tokrat smo med številnimi izbrali dve zanimivi, ki zanimajo gotovo tudi Vas.

V primeru, da bi želeli kakšen odgovor, kličite na uredništvo Našega tednika (0463/51 25 28*24) ali pa nam pišite.

. Naš naslov: Naš tednik / uredništvo, 10. Oktoberstr. 25/III Radevolje Vam bomo posredovali odgovor!

Slovo od domačina

Tokrat moramo najprvo poročati o žalostni novici, in sicer, da je v starosti 68 let 21. junija umrl naš član društva Polda Apovnik iz Senčnega kraja pri Pliberku. Ko smo v začetku leta slavili 90-letnico njegove mame Pavle Apovnik, nam je Polde s svojim prijaznim nasmehom delal prijetno družbo. Bil je prvi otrok številne družine. Zaposlen je bil v tujini in je zelo rad prihajal domov v svoj rojstni kraj, ki ga je tako ljubil. Zdaj, v pokoju, je živel pri svoji mami. Polda, mirno počivaj v domači zemlji! Mami, sestrama in bratom izreka Društvo upokojencev globoko in iskreno sožalje!

kdaj naj gredo domov kuhat in krmit živino. Ob zvonjenju so kmetje vedno delo pustili in poklekli in s tem počastili Stvarnika.

Stiki s sosedi

Sosednje društvo upokojencev, Ravne, s katerim imamo prijateljske stike, je imelo občni zbor, katerega smo se udeležili. To društvo je staro že 42 let in ima nad 1400 članov. V Mežiški dolini je precej industrije in je zato gosto naseljena. Tako ima vsak večji kraj svoj Dom upokojencev – na primer na Prevaljah in v Mežici, Črni in Dravogradu. Seveda je v primerjavi z našim velika razlika. Društvo ima svoj Dom upokojencev. Dom je zelo

Na skupnih srečanjih je vedno veliko dobre volje. Tako bo gotovo tudi letos na pikniku avgusta pri Biclju.

Iz Pliberka staro in novo, žalostno in veselo

Mrtvaški bratje

Omenimo naj še društvo, ki je staro že 100 let in je zanimivo tudi zato, ker je zelo redko, saj ga ni v bližini podobnega. Za časa škofa Slomška so v šmihelski fari ustanovili Bratovščino Sv. Uršule in njenih tovarišic. Verjetno po zgledu ženske organizacije so moški nekaj let pozneje (1891) ustanovili svojo bratovščino, imenovano „Društvo mrtvaških bratov“. Po izjavi najstarejšega člana Cirila Rudolfa je bilo društvo ustanovljeno v Dvoru. Namen društva je, da svoje pokojne dostojno in častno pokolpje. Nabavili so mrtvaški voz. Leta 1913 so kupili društveno bandero. Da ne bi kdo mislil, da delam reklamo za onstranstvo. To je le kratka zgodovina kraja!

Vinska trta na Katari- ni

V zadnji številki Našega upokojenca smo brali o zgodovini cerkve svete Katarine pri Šmihelu. Danes naj, kot zanimivost, še omenimo, da je pred 150 leti rasla in uspevala na tem hribu vinska trta. Ko je v jeseni zorelo grozdje, so škorcji pridno obirali sladki sadež. Lastniki vinograda so zato s strelji plašili ptice, in to tako, da so vsake četrte ure strelili en strel, vsake pol ure in na celo uro pa po štiri. Po teh streljih so se kmetje po bližnji okolici ravnali kot po uri; tako so vedeli,

velik, štirinadstropen. V njem imajo pisarniške prostore, gostinski lokal in razna igrišča za rekreacijo ter zabavo. Od leta 1989 vodi predsedniške posle prizadevni Jože Samec.

Organizacija je velika, seveda tudi številni problemi, a jih kar uspešno rešujejo, se je slišalo na občnem zboru. Želimo jim, da bi tudi v prihodnje mogli tako lepo in skrbno gospodariti.

Bili smo na obisku

Prvo in najbolj marljivo slovensko društvo upokojencev - šentjakobsko - je pred kratkim spet priredilo družabnost – srečanje starejših kot tudi mlajših. Rade volje smo se predstavniki društva Pliberk odzvali

povabilu. Za prijetno vzdušje in zabavo sta skrbela odlični ansambel Korenika iz Šmihela ter pevci Vaščani. Zelo posrečene pesmice je predstavila gospa Flora Rauter. V avgustu prireja Slov. društvo upokojencev Pliberk „Piknik pod Peco“, kjer se bomo spet srečali s simpatičnimi Rožani.

Glavna urednica „Našega upokojenca“ ga. Micka Miškulnik v svojih uvodnih člankih lepo vabi in prosi, da bi člani naših društev čimveč sodelovali s svojimi dopisi oziroma prispevki. Le tako bo naš časopis bolj pester in zanimiv. Zanimive bi bile stare slike, iz katerih je razvidno, v kakšnih razmerah so živeli naši predniki. **Tako tudi pliberško društvo prosi svoje člane za**

sodelovanje. Dopise z morebitnimi slikami pošljite na uredništvo, lahko pa jih oddate tudi kateremu od odbornikov.

Alojz Krištof, Šmihel

V smehu je zdrave!

– Peter, kaj bi raje, da kupimo: bratca ali sestrico? – Mami, ali lahko naročiš, da najprej pošljejo prospekte?

– Veš, ugotovil sem, da je zakon ena sama vojna... – Meni pripoveduješ? Jaz sem že v fazi mirovnih pogajanj!

– Kako to misliš? – Z ženo se ločujeva!

– No, otroci, povejte mi, kdaj se vrnejo štoklje z juga? – Takrat, ko moja mama obleče svojo široko obleko! se oglasi Janezek.

– Moj sin je ljubljenev vseh učiteljev na šoli! – Res? Kako pa to veš? – Ker mu dovolijo, da vsak razred obiskuje dvakrat.

– Kaj pa delate? vpraša mimoidoči pijančka, ki v občestno svetilko drega s ključem. – Odklenil bi rad...

– Kaj ne vidite, da je to občestna svetilka? – Nemo goče! Saj vidim, da v prvem nadstropju gori luč.

Člani Društva upokojencev Pliberk so bili v gosteh tudi v Št. Jakobu, kjer so jih zelo toplo sprejeli.

Utrinki z izleta Društva upokojencev Pliberk

Vedno več nas je

Bilo je lepo sobotno poletno jutro, 4.7. letos, ko smo se s Sienčnikovim avtobusom odpeljali iz Šmihela nad Pliberkom proti Labotu. Namenjeni smo bili v Slovenijo v zgornjo Savinjsko dolino. V Pliberku so se nam pridružili še upokojenci v drugem, prav tako Sienčnikovem avtobusu.

Razposajeni smo bili in veseli kot kaki tretješolčki na šolskem izletu, čeprav jih ni bilo med nami malo, ki so si bili naložili na rame že osmi križ. A dobra volja premaga vse ovire in odpihne včasih tudi nekaj deset let, da se spet počutiš mlad. Tako smo se peljali skozi Mislinjsko dolino in nato seveda tudi skozi strah vzbujajoče ter tesno Hudo luknjo. Če bi nas tam ustavilo deset „črnih žensk“ bi se jih tudi ne ustrašili.

Še čez Gorenjski klanec iz že smo bili, kot bi mignil, v zgornji Savinjski dolini. Videli smo že trg Mozirje in nad njim visoko Mozirsko planino, imenovano tudi Golte. Od tam nas je prijazno pozdravljala bela cerkva sv. Radegunde. Da, bele cerkvice, kot posejane od dobrotne božje roke, so nas pozdravljale z mnogih gričkov in hribov. To je značilnost Slovenije in je nekaj tako lepega, da občudujejo tudi tujci, ki jo obiščejo.

V Mozirju nas je izletnike pričakala velika zadrega. Hotela „Golte“, kjer naj bi imeli opoldne kosilo, v Mozirju ni! Ta je pač na Golteh samih, na višini 1410 m nad morjem. Tja gori se je mogoče pripeljati samo z gondolsko žičnico. Potem je bilo potrebno najti gostiski lokal, kjer bi zmogli pripraviti v dveh urah in pol 86 kosil za naše lačne želodce. Ampak, kjer je smola, je vča-

sih tudi še kanček sreče! Sreča se je prizadevni predsednici Društva upokojencev Pliberk Heli Močnik nasmehnila v prijazni gostinski delavki restavracije „Gaj“ v Lokah ob „Savinjskem gaju“. Slučajno je ta ob tem času prišla v mozirsko pekarno, pred katero sta se ustavila naša avtobusa. Beseda je dala besedo! Že smo se z obema avtobusoma zapeljali za njenim rdečim fiatom do te nove restavracije. V kratkem času je bil sklenjen dogovor, da lahko pride mo med 13. in 14. uro h kosilu. Seveda smo od tu poklicali v hotel „Golte“, da nas pač ne bodo videli, ker so oni previsoko gori.

Po Zadretski dolini, imenovani po rečici Dreti, smo se pripeljali v Novo Štifo nad Gornjim gradom. Tu smo si ogledali cerkev „Marija zvezda“, ki je zelo lepa in stoji na dvignjenem prostoru. Davnega leta 1557 se je tu Bečkovi pastirci, gluhonemi deklici, prikazala Mati Božja. Deklica je prisopihajoč domov, spregovorila in povedala, da jo je Marija prosila za eno ovčko. „Lahko bi ji dala kar vse,“ so ji rekli domači, presunjeni in srečni, da je deklica ozdravela. Na tem Metuljskem griču so se ljudem še pozneje prikazovali trije plameni. O tem je bil obveščen škof, ki sprva ni verjel ljudem, da se kaj dogaja na tem griču. Ko pa je sam, okleval, dali dovoljenje za postavitev cerkve na tem kraju v čast blaženi

Upokojence iz Podjune je vodil izlet po lepi Savinjski dolini, kjer so se ustavili tudi pri cerkvi v Novi Štifi.

Devici Mariji, je preko noči zbolel; nato je poslal pismo s prošnjo Svetemu očetu v Rim, da se tam postavi cerkev. Tudi škof je za tem ozdravel. Prošnji je bilo v Rimu ugodeno in cerkev so postavili leta 1561. Imenovali so jo „Nova ustanova“ (Neu Stift). K tej cerkvi so potem prihajali romarji v velikem številu od blizu in daleč. Spomladi leta 1850 pa je cerkveno poslopje pogorelo do tal. Nanovo pozidano cerkev je 13. avgusta 1854 posvetil slovenski škof Anton Martin Slomšek.

S patrom klaretincem Antonom Žužkom smo pobožno opravili pete litanije. Posebej moram poudariti, da smo vsi lepo peli kot izkušen cerkveni pevski zbor.

Škoda, da smo se po obisku cerkve v Novi Štifi peljali kar mimo, ne da bi se ustavili in si v Gornjem gradu ogledali mogočno stolnico in nekdanjo poletno rezidenco ljubljanskih škofov. Tu bi med drugim videli tudi šest čudovitih oltarnih slik velikega avstrijskega slikarja Kremser-Schmidta. Še večja škoda pa je, da si zaradi pomanjkanja časa nismo ogledali v zakladnici cerkve sv. Frančiška Ksaverija na hribu nad Radmirjem dragocene zbirke več kot 20 mašnih plaščev, katere so tej cerkvi darovali v 18. stoletju razni

evropski cesarski dvori.

Sedaj je bilo treba zopet hitro nazaj v Mozirje h kosilu. Točno ob 13 uri smo se že posedli k mizam v jedilnici Restavracije „Gaj“. Z užitek smo pojedli vsak svoje bolj mini kot maksiko kosilo.

Šele okoli 16. ure smo se odpeljali v Logarsko dolino. Seveda časa ni bilo prav dosti. Ogledali smo si slap Rinka, kjer bistra voda Savinje pada v globino z 90 m višine.

Ko smo zapuščali Logarsko dolino, smo od Luč dalje po Savinjski dolini še lahko videli posledice katastrofalne poplave, ki je bila 1. novembra leta 1990. Savinjanom smo ob tej nesreči izdatno pomagali prav koroški Slovenci.

Že proti večeru smo se še v Slovenjem Gradcu, v gostilni Murko, malo okreščali. V poznih večernih urah smo se vrnili domov polni vtisov od lepot zgornje Savinjske doline. Ne bi bilo prav nič narobe, če bi se še kdaj peljali tja dol, že zaradi ogleda Gornjega grada, cerkvene zakladnice v Radmirju in morda znamenite cerkve v Solčavi s prelepo staro skulpturo imenovano „Solčavska Marija.“

Vera Amenitsch

Prvi cilj je bil (že zaradi razloga, ker se je letos več naših članov spominjalo osebne obletnice, ko so bili kot vojne žrtve izseljeni), da si ogledamo kaznilnico, ki je sedaj urejena v Muzej talcev v Begunjah. V nekdanjem avstrijskem gradu so odprli žensko kaznilnico. Vanjo so med vojno nemški okupatorji zaprli menda skupno čez 12 tisoč ujetih Slovencev. Med temi ujetimi ljudmi so odbirali za kazen, v zameno za vsakega padlega nemškega poveljnika po deset ali tudi do petdeset ljudi, da so jih v svoje zadoščenje usmrtili. Zanimiva je imenska dokumentacija, ki je popolnoma ohranjena.

Po tem žalostnem spominjanju smo se podali v bližnjo romarsko cerkev na Brezjah. Mlad pater je daroval, kot se je sam izrazil, sv. mašo prav za nas. Lepe spodbudne besede duhovnika, da še naprej ohranimo vero, je bila tudi prošnja posameznikov pred milostno podobo "Marije pomagaj".

Osebjem bližnje gostilne Pri Mlakarju je medtem pripravilo kosilo za številne izletnike. Ker naša proga ni bila preveč dolga, smo lahko v miru užili prav izdatno kosilo. Na kratko smo se ustavili še na znamenitem Bledu.

Ko smo bili že ravno v Sloveniji, smo pot proti domu usmerili prek karavanškega predora, da smo si lahko ogledali to novo "luknjo" skozi Karavanke. Lep objekt, ki pa zaenkrat

Izlet slovenskih upokoјencev Podjuna v Slovenijo

"Luštno je bilo"

Kar dva avtobusa podjetja Sienčnik smo potrebovali; tako močan odmev naših članov je bil na odborovo zamisel, da letošnji vigredni izlet, katerega smo izvedli v četrtek, 11. 6. 1992, usmerimo .v bližnjo Slovenijo.

Če gredo upokoјenci na izlet, potem se moјže seveda radi skupaj vsedejo pri kakšnem pivu . Takih izletov je v letu kar nekaj in vsi so bili doslej zelo dobro obiskani.

nima dosti prometa. Pot nas je nato vodila po lepem Rožu. Tam smo mislili na naše kolege upokoјence v Št. Jakobu. Saj smo bili z nekaterimi lani skupaj na tridnevnem izletu na Ogrskem.

Da bi zaužili še večerjo, smo poiskali Restavracijo Camp-Rož v Kočuhi, saj smo brali v Našem tedniku, da so tam na novo uredili restavracijo in da radi strežejo tudi po slovensko. In res nismo bili razočarani! Od

tam pa ni bilo več daleč v Podjuno, kamor smo se dobre volje vrnili na naše domove in se že vsi veselimo naslednje skupne pireditve.

Martin Komar , Kazaze

Vremenski pregovori + Vremenski pregovori + Vremenski pregovori

Julij

Če Marijinega dne ne bo lepo, se dež ves mesec ustavi ne bo. – Ob sv. Marjeti naj dežja ne bo; ne bi se ga veselil nikdo. Sv. Aleš soparen in suh, napravi za zimo si dober kožuh. – Če na Marijino obiskovanje deži, potem dež štirideset dni trpi. – Ako mravlje preko navade mravljišča, zgodnjo in hudo zimo oznanjajo.

Avgust

Ob Lovrencu in Jerneju lepih dni, se vsakdo jeseni veseli. – Kakršno vreme da Kasijan, bo ostalo še marsikateri dan. – Sv. Lovrenc pa sv. Jernej lep, še dolgo v jeseni bo topel svet. – Ob velikem Šmarnu lepo, dosti grozdja bo. – Če je ob velikem Šmarnu lepo, dosti grozdja bo. – Če je ob sv. Jerneju zrel grozd dobiti, bo dosti sladkega vinca piti. – Hladne rose sadje in žito zoriijo, pa tudi večkrat črva-vijo.

September

Če lily mine lepega dne, se lepa jesen upati sme. – Kakor se je vreme na Gospojnico skazalo, štiri tedne bo naprej ostalo. – Sv. Tilen

deževen, ves mesec bo pust in reven, – Kakršno vreme prvi dan kane, rado ves mesec tako ostane. – Na sv. Matevža vreme ugodno, tako bo ostalo štiri tedne prihodno.

„Slovenska beseda je beseda praznika, petja, vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno pritrkavanje.“
Ivan Cankar

„O ljubi, lepi in pošteni slovenski jezik! Tebe hočem hvaležno spoštovati in te ohraniti kot najdražji spomin na svoje rajne starše. Kot hvaležen sin svoje ljube matere želim, naj bi bila slovenska moja poslednja beseda, prav kakor je bila slovenska moja prva.“

Hmelj (= Hopfen)

Hmelj je trpežna, dvodomna rastlina, to se pravi, prašni in pestični cveti so ločeni; vsaka oblika cvetov je na posebni rastlini. Gojijo ga zaradi piva. Divjega najdemo tudi po živih mejah in grmovju. Najvažnejši so pestični cvetovi, ker imajo po luskah mačič dišeče žleze, ki vsebujejo grenko snov. Zato gojijo predvsem rastline s pestičnimi cvetovi. – Cvete od julija do avgusta. – V zdravilne namene nabiramo mačiče (pestične cvete v storžih) ter hmeljevo moko (lupulin) meseca avgusta in septembra.

Lastnosti: Lupulin vsebuje mnogo grenkih snovi, ki ugodno vplivajo na prebavila in živce.

Uporaba: Zaradi tega uporabljamo zdravila iz hmelja za pospeševanje téka, uspavanje, pomirjenje živcev in pri oparnosti (ker žene na vodo).

V zdravilne namene pripravljamo čaj; hmelju dodamo še drugih rastlin, npr. rožmarina, sivke, špajke (baldriana). Tudi hmeljeva moka ima iste učinke. Jemljemo jo poleno noževko konico s čajem ali z vodo.

Babji prstanec (= Ringelblume)

Doma je iz južne Evrope. – Pri nas rastlino gojijo po vrtovih; včasih jo najdemo podivjano po grobljah. Beli ali oranžnorumeni cvetovi so podobni regratovim cvetom. Plodiči zunanjih cvetov napravljajo okrog notranjih nekaj prstan. – Cvete od maja do novembra. Za zdravilne namene nabiramo cvetne glavice (koške) od junija do avgusta in jih sušimo v senci.

Lastnosti: Vsebuje grenko snov, sluzi, milnične snovi, nekaj kislin ter smole in še nekaj manj pomembnih učinkovin. Ustavlja kri in blaži krče.

Uporaba: Uporabljajo ga za zdravilo pri krčih v trebuhu, vnetju, čirih in krvavenju v želodcu, bolnih jetrih in ledvicah ter malokrvnosti; zunanje pa za izpiranje ran, ozeblin, vnetih oči in turov. – Za zdravilo kuhamo čaj: kavno zličko posušenih cvetov denemo v skodelico vode; ko je kratko zavrel, pustimo nekaj minut stati, nato precedimo in damo bolniku piti po žličkah (vsaki dve uri 1 zličko). Še bolj učinkuje čaj, ako mu dodamo nekoliko hrastovega lubja, smetenjaka in jetičnika. Na zmečkane rane devamo obkladke iz kuhanih cvetov; vnete oči, rane, ozeblin in čire pa izpiramo

z vodo, v kateri smo kuhali cvetove. Za obkladke in izpiranje moramo uporabiti tinkturo iz cvetov (1 vel. žlico tinkture na 1/4 litra vode).

Babji prstanec

Gladež, navadni (= Hauhechel)

Je polgrm z dolgo korenino, rdečkastim, trnastim stebлом, s troštevničnimi listi in rožnordečimi metaljastimi cvetovi. – Cvete od junija do septembra. Raste po suhih travnikih, redkih gozdovih, zlasti pa po neobdelanih njivah. – Nabiramo korenino spomladi ali jeseni, liste pa od maja do junija.

Lastnosti: Vsebuje saponine ali milnične snovi, čreslovino; pospešuje izločanje vode in čisti kri.

Uporaba: Pri revmatizmu, katarju sečnika ali mehurja in oparnosti (pri zaprtju) kuhamo čaj (3–5 g korenine in listov na 1/4 litra vode). – Namesto čaja uporabljamo tudi prašek (1–2 g večkrat dnevno). – Še uspešneje deluje čaj, ki ga napravimo iz gladeža, peteršilja, brinovih jagod in sladkega lesa (dobimo v lekarni).

Smetlika, grižnica, kopalca, roža sv. Lucije (= Augentrost)

Je majhno, košato, enoletno ze-

lišče; raste kot polzajedalec po gorskih travnikih, suhih pobočjih, ob potih in redkih gozdovih. Listi so globoko nazobčeni; beli ali bledovijoličasti cvetovi imajo na trokrpi spodnji ustni rumene pege. Plod je jajčast in zaprt v čašice. – Cvete od julija do oktobra. – Ta čas nabiramo vso rastlino.

Lastnosti: Vsebuje glukoside, čreslovino, nekaj hlapnih olj in grenke snovi.

Uporaba: S čajem od smetlike (1–2 g na skodelico vode) umivamo bolne (vnete, prehlajene, solzne, utrujene) oči. S čajem napravljamo tudi obkladke. Pa tudi pri nahodu, glavobolu od prehlada in pri kašlju ga priporočamo. Prašek iz smetlike učinkuje proti zlatenici, napenjanju in težavam v želodcu. Vzamemo 1 noževko konico praška z vodo.

Zélena (= Selerie)

Je znana vrtna rastlina, ki cvete od julija do septembra. – Nabiramo korenino in liste.

Lastnosti: Vsebuje mnogo hlapnega olja. Žene na vodo (pot in seč).

Uporaba: Čaj zdravi bolne ledvice, mehur, revmo, zlasti oparnost, topi kamne in pesek v mehurju ter vodenico. Tudi sveža rastlina kot solata je dobra v isti namen.

Vrba, bela (= Weide)

Je grm ali nizko drevo, ki raste ob potih in obrežjih. Cvetovi so v mačicah, plod pa je enopredelasta glavica. – V zdravilne namene nabiramo lubje mladih (1 do 3-letnih) vrb.

Lastnosti: V lubju je salicin, ki deluje kot salicilna kislina, to je: preganja mrzlico, ustavlja kri, razkužuje, žene na vodo. Vsebuje

pa tudi nekaj čreslovine.

Uporaba: Kot zdravilo pri prehladih, revmi, vnetju mehurja, driski, vnetih ranah itd. uporabljamo čaj (3–8 g na skodelico vode), napravljamo ovitke za rane, grgramo ali izpiramo vnete dlesni in usta.

Preslica, njivska, kvošč (= Ackerschachtelhaln)

Kdo je ne pozna? Spomladi ima rdečkastorjava stebela z luskolisti, poleti pa se močno razraste in je zelena. Raste po njivah, vlažni zemlji itd. – Nabiramo le zelena, poletna stebela.

Lastnosti: Predvsem vsebuje kremenčevce, oksalno, jabolčno in še dve drugi kislini (akonitovo in ekvisekno kislino). Pospešuje zlasti izločanje vode (seča); vpliva pa tudi na krvaveče tkivo (zgoščuje tkivo), zlasti želodca.

Uporaba: Uporabljamo jo pri obolenjih pljuč, krvavenju želodca, bruhanju krvi, čiščenju krvi, oparnosti, vodenici, revmatizmu in protinu. Ni pa priporočljivo uporabljati same preslice (zlasti dalj časa ne), marveč hkrati z rmanom, brezovimi listi in kamilicami ali pirikovo korenino.

Preslica, njivska

Malinjak (= Himbeere)

Malinjak je grm s pecljatiimi, pernatimi listi s suličastimi prlistki ter z belimi cvetovi v pakobulih. Plod so rdeče maline. Raste po gorskih gozdovih, grmovju in živih mejah. – Cvete v maju in juniju. – Nabiramo liste od maja do septembra, maline pa, ko dorijo.

Lastnosti: Vsebuje čreslovino in sadne kisline. V ostalem je podobno kopinjaku.

Uporaba: Iz listov kuhamo čaj (8- log), ki zdravi drisko, grižo in bolečine v trebuhu. Z vodo, v kateri smo kuhali liste, umivamo lišaje, vnete oči in izpiramo usta. Zdravilna sta tudi sirup in sok iz malin.

Dom CARITAS v Podgorjah

Star človek naj bi imel občutka, da je porinjena rob družbe

V domu CARITAS v Podgorjah trenutno živijo pacienti, ki potrebujejo oskrbo zaradi svoje kronične psihične bolezni. Z veliko ljubeznijo skušajo sestrecelu s sestro Emanuelo, dajati tem ljudem občutek, da tu niso odrinjeni na rob družbe, ampak da v tem dolahko najdejo neke vrste drugi dom.

Varovanke doma se med drugim ukvarjajo tudi z ročnimi deli.

Leta 1986 so se sestre preselile iz Železne Kaple v Podgorje, kjer je kupil CARITAS bivšo Kolednikovo hišo in jo preuredil v dom za onemogle in kronično psihično motene paciente. Prvotno je v tej hiši našlo svoj drugi dom 56 bolnikov, danes pa je dom do zadnje postelje zaseden. V treh nadstropjih so lepo urejene, sodobne dvo, tri in štiriposteljne sobe, domačna dnevna soba pa je center, kjer se bolniki vsak dan srečujejo ob pomenku, brkljanju ali pa risanju.

V domu je nastavljenih 34 strežnic in dve bolniški sestri. Šest sester pa skrbi za dobro

duševno počutje bolnic in bolnikov. Za medicinsko oskrbo je pristojen domači zdravnik dr. Milan Hoja, ki redno, se pravi vsaj dvakrat tedensko, obišče paciente. Prav tako sta redno v hiši tudi psihiater dr. Kilzer in pa zdravnica dr. Marija Čegovnik.

Samoumevno je tudi, da se v tej hiši izvaja fizioterapija in pa terapevtska telovadba, to pa predvsem s pacienti, ki jih je zadela možganska kap.

Oskrbo v domu obračuna Urad koroške deželne vlade. 20% svoje pokojnine dobijo bolniki kot žepnino. Prav tako dobijo bolniki za žepnino tudi celo 13. in 14. pokoj-

nino. Ostali znesek pa gre za oskrbo v domu. Razliko, ki nastane, pa morajo prevzeti po svojih finančnih zmožnostih otroci bol-

„Veliko pozornost polagamo na smiselno oblikovanje prostega časa.“

nikov, sicer pa jo krije Dežela. En dan stane v domu CARITAS šil. 395.- + 10% davka, pri čemer je vključena tudi cela zdravniška oskrba. Mesečno torej stane oskrba bolnika v tem domu približno šil. 13.000.-

Da se bolniki v domu ne čutijo osamljene, polagajo sestre tudi veliko pozornost smiselnemu oblikovanju prostega časa. Poleg skupnih ali pa individualnih dnevnih sprehodov imajo bolnice in bolniki možnost, da naredijo razna ročna dela ali pa da rišejo z Barbaro Möseneder. Drugi spet se zaposlijo s tem, da pomagajo v kuhinji ali pa v obednici. Seveda pa je pomembna tudi integracija v družbo in tako vodstvo doma vedno spet prireja srečanja z domačini, ki ob takih priložnostih pokramljajo z bolniki.

Pomemben pa je dom za domačine predvsem tudi zato, ker znajo sestre večinoma tudi slovensko in je tako zagotovljena oskrba onemoglih tudi v njihovem materinem jeziku. Čeravno so se nekateri izmed bolnikov v zadnjih letih ali pa morda celo desetletjih prilagodili okolišči-

„Ni sramota dati starega človeka v dom. Žalostno pa je, če ima bolnik občutek, da je bil porinjen na rob družbe.“

nam in so govorili nemško, prav pri psihičnih boleznih pride po navadi do izraza to, kar je bilo človeku položeno v zibelko.

V pogovoru z Našim tednikom je sestra Emanuela povedala, da je včasih zelo težko posredovati bolnikom občutek, da naj bi bil to

dejanjsko njihov drugi dom. Za bolnike, ki pridejo v Podgorje direktno iz bolnišnice je to po navadi še nekoliko lažje kot pa za tiste, ki so direktno iztrgani iz družinske skupnosti.

Krivično pa bi bilo obsojati družine, ki dajo starega človeka v dom, kjer mu je zagotovljena oskrba, ki jo nekateri potrebujejo 24 ur na dan. Ker so mladi ljudje danes večinoma zaposleni, tega včasih enostavno ne zmorejo, četudi imajo velikokrat dobro voljo. Žalostno pa je po mnenju sestre Emanuele, da imajo pri nekaterih ljudeh dejanjsko občutek, da izobčijo starega človeka iz družine in da postajajo obiski vedno redkejši, tem dalj je bolnik v domu.

„Kdor pozna življenje in vsakdan v tem domu, ve, da tu dobivajo bolniki ljubeznivo in požrtvalno oskrbo, besede tolažbe in opogumljenja. Ne moremo pa nadomestiti domačih in doma bolnikov,“ pravi sestra Emanuela.

Težko je videti človeka, katerega upadajo telesne moči, morda celo umska razsodnost. Dolgčasje, občutek nesmiselnosti življenja, potrnost, otožnost in boleznost ter prave duševne motnje so sopotnice človeka, ki začne starati. V praznino, katero občuti star človek predvsem še takrat, ko se čuti porinjenega na rob družbe, ker ga nihče ne potrebuje več, se vseli še slutnja ali pa tiha bojazen pred smrtjo, s katero se človek ne more sprijazniti.

Vse bolj se bi morali zavedati, da gremo vsi isto pot. Zavedati bi se morali minljivosti mladostnih let

„Zavedati se moramo minljivosti naših mladostnih let. Vsi gremo isto pot.“

in se truditi za boljše sporazumevanje v medsebojnih odnosih, bodisi v družini, v stiku s pohabljenimi ali pa bolnimi, predvsem pa s tistimi, ki so porinjeni na rob družbe.

Staranje je proces, katerega v naši družbi vse preradi tabuizira-

mo. Znani pisatelj Cesare Pavese je zapisal naslednjo misel: „Če se bojite starih, se bojite življenja.“ Zavestno naj bi se človek soočal z dejstvom, da je staranje proces, kateremu se ne moreš izmakniti. Izobčenje starih, onemoglih in pohabljenih iz naše družbe jemlje možnost videti življenje v vseh dimenzijah njegove raznolikosti.

Šest sester skrbi za dobro duševno počutje bolnic in bolnikov (zgoraj).

Spodaj: Domača dnevna soba pa je center, kjer se bolniki vsak dan srečujejo ob pomenku.

Dom CARITAS stoji v lepem naravnem okolju.

Kulturna prireditev z družabnim srečanjem društva upokojencev Št. Jakob v Rožu

14. junija 1992 smo se upokojenci spet srečali na kulturni prireditvi z družabnim srečanjem v farni dvorani v Št. Jakobu.

Kulturni program so izvajali priljubljeni Vaščani iz Zgornje vesce pod vodstvom prof. Jožka Kovačiča ter že znani in priljubljeni ansambel Korenika iz Šmihela.

Posebno se je izkazal prof. Jožko Kovačič, ki je s svojim hudomušnim povezovanjem med pesmimi znal pritegniti udeležence in jih spraviti do smeha. Med pesmimi, ki so jih izvajali Vaščani, je posebno vžgala prvič v Št. Jakobu zapeta pesem od „Brižnskih devic“. Pesem je svoj čas spisal že rajni Janez Kajžnik, pd. Mlinarčev Hajnža iz Breznice. Ta pesem obsega kar 11 kitic, katerih

vsebina je izzvala med udeleženci veliko smeha in odobravanja. Na prireditvi je bil prisoten tudi gospod Hanzi Hafner iz Breznice, ki je prof. Kovačiču to pesem prvič zapel.

Zelo nas je veselilo, da se je našemu povabilu odzvala tudi bivša Šentjakobčanka, pesnica Flora Rauter. Ga. Flora Rauter je v maju 1992 obhajala svoj 96. rojstni dan. Kako je pesnica še umsko čila, je dokazala s tem, da je kar med nami napisala pesem in jo prebrala. Zaradi hudomušnosti vsebine je pesem izzvala veliko smeha in odobravanja. Članica društva pa je potem prebrala še tri pesmi ge. Flore Rauter. Veselilo nas je tudi, da se je naše prireditve udeležilo zastopstvo „Društva slovenskih upokojencev Pliberk“. Ob dobri kapljici in prigrizku ter ob igri harmonikarja Francija Mejovška, so si upokojenci izmenjavali svoja mnenja; zadovoljni nad uspelo prireditvijo so se vrnili na svoje domove.

Želja udeležencev po prireditvi je bila, naj Vaščani kar spet kmalu pridejo v Št. Jakob.

Želja udeležencev po prireditvi je bila, naj Vaščani kar spet kmalu pridejo v Št. Jakob.

Slika levo: Flora Rauter bere pesem, ki jo je napisala za šentjakobske upokojence. Spodaj: Mici Krištof in Dini Sitter (z leve)

Farna dvorana v Št. Jakobu je bila tudi tokrat nabito polna.

Upokojence društva Št. Jakob sta povsem zadovoljivo zabavala ansambel "Korenika" pod vodstvom Alberta Krajgerja (zgoraj) in "Vaščani pojó" pod vodstvom prof. Jožka Kovačiča.

Upokojenci v parku s topovi
v Doberdobo

Izlet Društva upokojencev Št. Jakob v Rožu

DOBERDOB

V soboto, dne 9. maja 1992, smo se upokojenci odpravili na enodnevni izlet s ciljem v Doberdobo. Pot nas je vodila preko Trbiža po Kanalski dolini, ki leži stisnjena med gorami. Nadaljevali smo proti Čedadu, ki je glavno mesto Beneške Slovenije, naprej do Doberdoba, kjer je med prvo svetovno vojno padlo ogromno število slovenskih fantov, takrat še za rajnko Avstrijo.

Kraj Doberdob je dobil ime po dobrem dobu, hrastu, ki je rasel tam okoli. Danes drugih ni več, ker so gozdove v preteklosti polagoma izsekali beneški vladarji, ki so svoj čas tam vladali. Ogleдали smo si vojaško pokopališče. Zelo zanimiv je v Doberdobo tudi park, kjer so razstavljeni topovi iz tistega časa. Po ogledu smo se zapeljali v Novo Gorico, kjer smo v hotelu „Park“ potešili glad in žejo in se po bližnjem zadržanju v Gorici odpeljali skozi Soško dolino, kjer je bila zadnja postaja mesto Bovec. Vožnja skozi dolino Soče in Koritnice je bila pravi užitek, saj narave še ni uničila tehnika. Preko Predila in Trbiža smo se spet vrnili v našo domovino in smo bili srečni, da nas je šofer brez nezgode pripeljal domov. Še vedno drži pregovor, ki pravi: „Povsod je lepo – doma je najlepše“.

Upokojenci pred spomenikom padlim prve svetovne vojne v Doberdobo

Urša Simonič - Serajncva v "Miklovi Zali"

Flora Rauter je spisala pesem v spomin na "Serajnico"

Uršula Serajncva

Ni Urše Serajncve zdaj tu več pri nas, saj pršov za njo je počivanja čas.

Pohrišal' jo bomo, ja to pa še zvo, nikol' je Šentpeter pozabov ne bo!

Prijazna, pobožna in fletna je b' va, flancnastah žinjov vesev' ga srca.

Križ svoj nosiva je voljno vse dni, čovak, k' se v sovzah še rad nasmeji.

V Miklovi Zali Serajncva je b' va, pradediji njeni so tam b' li doma.

Če Rož takih žen nam še dalje rodi, obstoj naj na svetu nas nič ne skrbi.

Čiščenje okolja

Kot vsako leto so tudi letos člani Društva upokojencev Št. Jakob v Rožu v soboto, dne 11. aprila 1992, sodelovali pri vsakoletni akciji čiščenja okolja.

Do letošnjega leta je Občina predtem vabila tudi naše društvo na posebno sejo, kjer so določili, kje bo kakšno društvo čistilo okolje. Tudi za letošnje leto je bilo tako predvideno. A naše društvo za to sejo ni dobilo povabila, čeprav so na predhodni seji pododobra za okolje na zahtevo odbornika SGS to celo zapisali. Ker člane društva zanima zdravo okolje, smo se sami javili na Občini in se domenili z uradnikom, da bomo počistili gozd pri Št. Jedrti v Srejah, kar smo tudi storili.

Postavlja se vprašanje, ali je za to odgovorni podžupan Johann Obiltschnig naše sodelovanje namenoma zavrnil oziroma nas ni povabil? Mnenja smo, da bi kot občani naše občine morali biti člani našega društva upoštevani enakopravno!

Mi

Pranganje nekdanj

Micka
Miškulin
se
spominja
preteklih
časov.

Pranganje je bilo za nas otroke vedno posebno doživetje. V prvi avstrijski republiki smo šolski otroci hodili prangat ob spremljavi učiteljev in učiteljic. Toda to ni trajalo dolgo in spremljala nas je samo še ena učiteljica, namreč ga. Pavla Hirbernik, in potem tudi tega ni bilo več.

Priprava otrok na praganje je bil poseben postopek. Seveda je morala biti za to svečanost nova oblekica. Ker so bili tedanji časi hudi in je manjkalo denarja, mi je mama sama sešila oblekico, ki je

bila polna "kreželnov". Že dva dni prej mi je mama spletla čisto tanke kitke, tako močno, da me je bolela glava in sem morala imeti glavo pokrito s "hadrcem". Na dan pranganja mi je mama kitke razpletla in pokazali so se skodrani lasje, katere je zvezala s trakom. Na glavo sem dobila venček, ki je bil takrat še iz voska. Ko sem bila

tako napravljena za pranganje, sem dobila še „stavnico“; to je bila daljša, bolj drobna svečka, okrašena s svetimi podobnicami. Ker je pranganje v času, ko sonce že zelo pripeka, se je nam deklam večkrat zgodilo, da so se začele svečke zaradi vročine taliti oziroma upogibati in smo morale vedno paziti, da se ne prelomijo.

Pri postajah smo si odtrgale blagoslovljene brezove vejice, ki smo jih potem nesle domov.

Omeniti bi še hotela, da je pred vkorakanjem nemških čet v Avstrijo pri nas v Št. Jakobu pri pranganju sodelovala tudi naša slovenska požarna bramba. Po pranganju smo se še ustavili pred cerkvijo, kjer ni manjkalo kramarjev – pač pa denarja. Kakašne "hlebeje" je mama še mogla kupiti, za več pa ni bilo denarja; vendar smo se otroci tudi takih dobrot zelo razveselili.

Procesija na poti do postaje.

Naši furmani v starih časih

26. 4. 1643 Jacob Fugger kupi Raunhoff in hišo v Kosi. Bil je zaslišan, da pove, kako si je preskrbel vino. Prišel je baje v Beljak in naletel tam na tovarnika, čigar imena pa da ne ve. Pri Kodeljiču (Gadelle) v predmestju so bili njegov tovor preizkusili (merili). Od tega je on vzel dva sodčka po 50 litrov in neki gostilničar v Gegendu, čigar imena prav tako ne ve, en sodček. Plačal je zanj 18 goldinarjev. Beljaški vinomerci so bili zraven. Kodeljiča pa ni bilo doma. S tema dvema sodoma je prišel iz Beljaka na Žopračce, od tam pa čez Dravo k Špicarju. En tovor (sod) pa je prepustil že v Beljaku gostilničarju Goggerwenu pod ostrovskim gospodvom za 15 goldinarjev v cesarski valuti. Od Špicarja (sedaj je šel čez Dravo) je prišel k Adamu Trapu na Reki. Tu je prenočil. Vino je pustil na vozu. Naslednjega dne ga je ponujal Rupu Šilarju (županu),

ki ga ni vzel. Prišel je v Podgrad k Zulčiču. Dal mu je pokusiti vino, ki mu je ugajalo. Sklenila sta kupčijo za 16 goldinarjev. Zulčič pa se je obvezal biti porok pri Peternelu Rodarju za voz, ki ga je kupil Klainberger za 12 goldinarjev. Sklicuje se na več mladih fantov, ki so vino poskusili: na Jurija Pokeca, Peternala, Lesjaka, Gregorja Rodarja in Matevža Klošternika; Matevž Klošternik je izpil dva kozarca. Stari Mikel je še pripomnil, da ni takega vina v celi sodniji. Juriju Pokecu se je zdelo prav tako dobro. Ostala dva sta enako trdila, da je vino dobro – a le poredkoma pijeta vino. Klainbergerju so dali vino pokusiti; on pravi, da ni bilo posebno sladko. Klainberger naj prinese od mestnega župana v Beljaku potrdilo, kje je vino kupil. Če je bilo tako, kakor je povedal, bo sledila poznejša razsodba.

Mi.

Pranganja so bila včasih eden največjih farnih dogotkov.

Franc Rehsman se spominja

Na paši

Dolga leta so pretekla od tedaj, ko sem moral kot pastir z mladimi govedi na pašo.

Zbrala se je vsa družina, ko smo se pripravili, da bi prvič v tem letu odgnali tri ali štiri mlada goveda v gozd na pašo. Babica je tedaj še naredila tri križce od "prajtljna" pred hlevska vrta in z blagoslovljeno vodo poskropila vsako govedo, ki je prestopilo hlevska vrata.

Gozd je oddaljen od naše hiše le dobrega pol kilometra, zato smo morali naše telice navezati, da smo jih lahko pripeljali po poljski poti skozi njive in travnike. Ob naši poti namreč ni bilo običajnega plota, ki je tedaj povezoval vasi s pašniki ali gozdom, kjer so pač imeli pašno pravico. Naša vas je imela to pravico v gozdu Bur, a smo pasli tedaj le še živino treh kmetov. To so bili Jokova Hanca, Lukjev Tevžej in še jaz.

Več živine in tudi več pastirjev je bilo v sosednji vasi, v Sp. Borovljah, kamor smo Ledinčani mejili in je bilo precej točno določeno, kako daleč smemo pasti našo živino. Držali pa smo se nam pridržanega predela tudi zato, ker je bilo med pastirji sosednje vasi nekaj nekoliko bolj krepkih fantov in nismo hoteli z njimi priti navzkriž.

Prav tam pa je tedaj skoraj vsako leto oče žgal našo apneneco in tudi Arihova apnenca je bila koj na drugi strani ceste. Pa tudi prostor za drva in hlode je bil tam in trava je bila bolj sočna, tako da se je naša živina tam prav rada držala.

Pri apnenci pa je bilo tudi zasilno zaklonišče za tiste, ki so žgali apneneco in so bili tam na delu seveda tudi ponoči. Za nas pastirje pa je bil to sila primeren prostor ob bolj deževnem vremenu. Pa tudi drugače smo se tukaj prav radi zadrževali in igrali nedolžne otroške igre, de-

lali piskalce iz letnih muževnih poganjkov vrbe in se grel ob hladnem vremenu ob majhnem ognju in na jesen pekli krompir in koruzne storže. Ogenj pa smo preden smo šli domov, skrbno pogasili, da bi se gozd ne zažgal. Stikali pa smo tudi za gnezdi ptičev in če smo zasledili gnezdo vrane, je bilo za pastirja že majhno junaštvo splezati na po navadi visoko drevo in pogledati, če so se mladiči že zvalili.

Nekaj teh iger pa je bilo tudi takih, ki so bile pridržane bolj pastirjem. To so bile igre, ki smo jim rekli "kozy podirati" in "maslo biljtd". „Kozo“ smo postavili s kamenjem, ki ga je bilo okoli apnenca prav zadosti.

"Kozo podirati in maslo biljtd sta bili naši najljubši igri!"

Postavili smo na dva manjša kamenčka kot nogo enega večjega ali dva kot trup in na vrh še enega za glavo. Od dobrih deset korakov oddaljenega mesta pa smo morali to kozo s kamnom spet zadeti, in to lepo po vrsti najprej glavo in nato šele trup. Zmagal je seveda tisti, ki je največkrat zadel.

Za „masovno biljtd“ pa smo morali biti vsaj štirje. Naredili smo eno luknjo manj kot je bilo

igralcev. Tisti pa, ki ni imel luknje, je skušal s palico spraviti kamen v soigralčevo luknjo. Ti pa so seveda spet morali braniti vsak svojo luknjo, ker drugače jo je izgubil in je on moral spet skušati spraviti kamen v luknjo katerega soigralca.

Nekaj posebnega pa so bile Binkošti. Kot smo morali ob delavnikih pasti še pred poukom

Koča Slovenskega planinskega društva na Bleščeči

v šoli, je bilo treba na Binkošti napasti živino še pred mašo. Oče in mati sta me poklicala, še prej preden sta šla škropiti polje z blagoslovljeno vodo. Tako sem bil v gozdu, komaj se je dobro naredil dan. Pa je bil prvi pastir tudi odlikovan z venčkom poljskih cvetic, drugi s šopkom, zadnji pa s krastačo (strniščno krot), katero smo imeli že teden prej ujeto in jo je tu in tam moral s klepejem „djati iz kože“.

Konec junija pa je bilo paše konec. Mlada goveda smo okoli praznika Petra in Pavla spravili na pašo na dobro uro oddaljeno Kopankovo planino na Bleščečo ali nekaj dni pozneje na Borovščo, ki leži tik pod Jepo. Tja pa je bilo kar dobri dve uri. Tedaj je bil na obeh planinah še pastir, na Borovšči nekaj let Nac, ki je gledal na čredo in če smo prinesli našim „lek“, je vedno vedel, kje se zadržijo, da nam ni bilo treba dolgo iskati. Malenkost pa nam je mati dala tudi za pastirja in smo po navadi dobili od njega skodelico kislega mleka in vča-

sih tudi še polento zraven, kar nam je po dolgi poti v poletni vročini sila dobro dišalo.

Zdaj pa so te naše planine že precej zaraščene in že dolga leta osamele. Na Bleščeči ima Slov. planinsko društvo svojo postojanko in vedno, ko pridem tam mimo, se spomnim teh prvih

"A Vojna je mnogo želj prekrižala!"

poti v planine in na živahno življenje, ko smo se tam srečali z znanci, da bi iskali nad Borovščico in Gumnom prve planinske rože in da bi prišli na vrh Jepe. A vojna je vse te želje prekrižala. Ko smo se po vojni spet vrnili domov, pa so minila medtem tudi že vsa ta preprosta otroška leta.

Hrepenenje priti na vrhove naših domačih gora, pa je ostalo in enkrat ali dvakrat se le odtrgam, da pustim za seboj dolino in se ozrem z vrhov na ves ta naš lepi domači svet.

Nekaj za smeh

Zdrava smrt

Zdravnik pride k umirajočemu, mu potiplje žilo in ko vidi, da ni nobenega upanja več, mu skuša vltiti poguma: „Utrip žile je dober, srce deluje normalno, vročina popušča...“ „Z drugimi besedami,“ – ga prekine bolnik, „umrl bom pri najboljšem zdravju...“

Miha: To je pa res čudno. Kadarkoli si pred sodiščem, te obsodijo. Luka: To se ti zdi čudno? Ko je pa toliko paragrafov zoper enega samega človeka.

Fant je prišel v hišo svoje izvoljenke. Njen oče ga je ostro premeril z očmi ter spregovoril: „Vi torej hočete mojo hčer? Pa znate prati, šivati, krpati, otroke pestovati, ribati, pomivati in kuhati?“

„Ja-hm-b-ha-t-ka-toda, zakaj pa naj bi vse to znal?“

„Zato, ker moja hči tega ne zna!“ se je zadržal stari.

Gost: „Kaj pa ste danes imeli z gospodom profesorjem, da je bil tako hud?“

Natakarica: „Nič posebnega. Poklical me je in vprašal, kaj plava v juhi.“

Vi ste pa res lep profesor prirotopisja, sem mu rekla, da niti muhe ne poznate. In zaradi tega je bil tako hud.

„Ali veš, da je sosedna pičil modras v leseno nogo?“

„Vem. Ta je potem tako otekla, da mu jo je moral zdravnik dve uri tesati.“

„Vas pa že poznam od nekad. Ali vas nisem nekoč zdravil zaradi srca?“

„Točno! To je bilo takrat, ko sem bil bolan na žolču.“

„Breznik, kaj so storili stari Slovani, ko so prišli čez Donavo?“

Sosed zašepeta Brezniku: „Reci, da so si sušili hlače.“

Ženitveni izgledi

Filmski igralec je zaupal prijatelju: „Kmalu bom 65, imam pol milijona na banki in sem zalju-

Doslednost

Sodnik poučuje pričo: „Svojo izpoved boste morali potrditi s prisego, zato govorite samo čisto resnico in pripovedujte samo to, ker ste sami videli, in ne tistega, kar so vam drugi povedali.“ –

Kdaj ste se rodili?“

„Visoko sodišče, to vem samo iz pripovedovanja drugih.“

Iz opere

Ona: „Zakaj je pa sedaj samo enkrat zapel Ljubim te! Ljubim! Ljubim te!“

On: „Ljuba moja, to je samo pri-

Za smeh ...

bljen v dvajsetletno deklico. Misliš, da se bo poročila z menoj, če bi ji rekel, da sem šele 50?“

Prijatelj mu je odkrito povedal: „Če že misliš lagati, potem boš imel več uspeha, če ji rečeš, da si 80 let star in da imaš dva milijona na banki.“

najinem gramofonu, ker je plošča pokvarjena!“

Njen prispevek

„Dobro jutro, gospa!“ pozdravi pobiralec darov. „Pobiram za-

Zavod alkoholikov. Boste tudi Vi kaj dali?“

„Bom,“ se odreže žena. „Samo pozneje morate priti, ko bo prišel moj Janez pijan domov. Sedaj ga ne morem dati, ker je še v gostilni.“

Logika

Gospod Dreta je peljal svojega polletnega sinčka na sprehod. Čez eno uro pride nazaj domov. Ko žena ugleda voziček, se prestraši in vzklikne:

„Janez, to vendar ni najin otrok. Voziček si zamenjal.“

Mož prikima: „Otrok je otrok – voziček je pa tale lepši in boljši od najinega.“

Pravi prst

Marička pripoveduje sosed: „Ko sem videla svojega moža, kako si je šival gumb, sem mu rekla, da nima naprstnika na pravem prstu. In pomisli, kaj mi je odgovoril: ‚Prav imaš,‘ mi je rekel, moral bi biti na tvojem!“

Trd kruh

Grof Bobi in Rudi sta opazovala delavca, ki so tolkli kamenje na cesti. Pa se oglasi Rudi in pravi: „Trd kruh je to!“

„Zakaj kruh?“ se začudi Bobi. „Jaz bi mislil, da je to kamenje!“

Moderno romanje

V gorenjskem vlaku se starejša žena neprestano sprehaja sem ter tja. Sopotnik jo vpraša: „Zakaj ne sedete, mamica? Ves čas se sprehajate po vagonu.“

„Veste, zaobljubila sem se, da pojdem peš na Brezje.“

Julij

- 2. 7. 1866 v Rožeku rojen slikar Peter Markovič
- 14. 7. 1789 začetek francoske revolucije
- 14. 7. 1795 umrl Anton Tomaž Linhart, pisec prve zgodovine Slovencev
- 14. 7. 1905 umrl pisatelj Janez Trdina
- 26. 7. 1914 začetek prve svetovne vojne
- 28. 7. 1897 umrl pisatelj Janko Kersnik
- 31. 7. 1892 umrl Matija Majar Ziljski

Ali ste vedeli?

Avgust

- 5. 8. 1895 umrl Friedrich Engels
- 10. 8. 1893 rojen Lovro Kuhar-Prežihov Voranc
- 11. 8. 1844 umrl slovenski jezikoslovec Jernej Kopitar
- 25. 8. 1938 umrl slovenski duhovnik Vinko Poljanec
- 31. 8. 1589 umrl pisatelj Jurij Dalmatin

September

- 1. 9. 1939 pričetek druge svetovne vojne
- 4. 9. 1834 rojen pisatelj Fran Erjavec
- 9. 9. 1828 rojen pisatelj Nikolajevič Tolstoj
- 17. 9. 1890 rojen pisatelj France Bevk
- 18. 9. 1869 umrl pisatelj in jezikoslovec Anton Janežič
- 28. 9. 1762 rojen ljudski pesnik in tkalec Miha Andreas
- 28. 9. 1831 rojen pesnik in pisatelj Fran Levstik

Poročila v Našem tedniku iz prejšnjih let

Pri nas na Koroškem

Bistrica v Rožu

Občinske volitve so za nami. Naval na naše volilce je bil jako močan. Kljub temu moremo ugotoviti razsvetlivo dejstvo, da so Slovenci naše občine dali svoje zaupanje listi domačinov. Krščanska stranka je dobila 85 glasov in s tem tudi mandat, ki ga doslej ni imela. Izvoljen je bil tako v občinski svet gospod Anton Feinig, pd. Ucar v Svečah. Bil je že pred vojno občinski odbornik in ima zaradi tega mnogo izkušenj. Kot napreden in uviden gospodar, cerkveni ključar in cerkveni pevec uživa pri ljudeh splošno spoštovanje. Zato smo veseli, da smo dali zaupanje taki osebi.

(Naš tednik - Kronika, 25. marca 1954)

Pliberk

Pri nas je pač vedno kaj novega. Če kaj drugega ne, so pa prometne nesreče. Tako se je pripetila v petek dopoldne nesreča izven Pliberka. Vozač taksi-podjetja trvdke Kuehs iz Pliberka se je peljal z osebnim avtom iz Pliberka v smeri proti Rudi. Pri križu je hotel zavoziti z zvezne ceste na lipško cesto in je dal po predpisu tudi znamenje. V istem času se je pripeljal s kolesom iz Nonče vasi Anton Pistotnik iz Komelja in je zavil na levo stran; vrglo ga je na hladilnik avta. Kolo je bilo precej poškodovano, Pistotniku pa se nič ni zgodilo.

(Naš tednik - Kronika, 23. septembra 1954)

Vogrče

(Konja so ukradli)

Kaj takega pa še ne. Konja ukrasti danes, ko jih je itak tako malo, ker jih traktor nadomešča. Pa se je zgodilo pri Nahbarju v noči od petka na soboto. Gospodar je ponoči slišal rezgetanje konja, šel je hlev in ko konja ni bilo v hlevu, si je mislil, da je

ušel. Ko ga pa tudi zjutraj ni bilo in tudi uzde ne, je spoznal tatvino. Imajo pri Nahbarju hudega psa, pa smola, prav tisto noč so ga imeli zaprtega v kuhinji, ker se je tako bal nevihte.

Sumijo, da ga je ukradel tisti, ki je prejšnji dan v Velikovcu ukradel moped, se z njim pripeljal v Vogrče in ga pustil ob poti. Upajmo, da bo žandarmerija izsledila tatu in da Nahbar dobil močnega in lepega konja nazaj, če medtem ne bo pri kakšnem mesarju že zlezel v salame.

(Naš tednik, 12. avgusta 1965)

Celovec

Na občnem zboru Koroške dijaške zveze so izvolili sledeči novi odbor: predsedstvo je prevzel Filip Warasch iz Djekš, ostali odborniki pa so Micka Wernig iz Velikovca, Gustl Mal-le iz Slovenjega Plajberka, Matevž Grile iz Libuč pri Pliberku, Leni Wutte iz Št. Vida v Podjuni, Tomaž Ogris z Radiš ter Janko Oitzl iz Brnce.

Za sosvet so potrdili dr. Franceta Cigana ter dr. Reginald Vospernika in kot duhovnega vodjo dr. Stanka Čegovnika.

(Naš tednik, 30. septembra 1965)

Železna Kapla

(Blagoslovitev farnega doma)

V nedeljo, dne 3. oktobra, smo imeli v Žlezni Kapli izredno slavnost, namreč blagoslovitev farnega doma. Ob tej priložnosti je naš domači župnik gospod Štefan Messner povabil k nam v Železno Kaplo milostljivega gospoda kanonika Aleša Zechnerja. Navzoči so bili tudi duhovniki, ki so v zadnjem času kaplanjevali pri nas v Žlezni Kapli: Petričič, Kassl, Wutte in dr. Skuk.

Najbolj razveseljivo pa je bilo, s kakšnim zanimanjem in navdušenjem so prihiteli domačini v novo farno dvorano! Dovolj ja-

sno smo videli, kako si ljudje želijo kulturnega dela na odru. Upajmo, da bo farna dvorana ob vsaki prireditvi tako napolnjena, kot je bila v nedeljo.

(Naš tednik, 14. oktobra 1965)

Dobrla ves

(Četrtek večer)

Naslednje družabno srečanje v hotelu Rutar v Dobrli vesi bo v četrtek, 14. oktobra 1965.

Rojaki prijatelji, prinesite tokrat s seboj lastne instrumente: orglice, tamburice, kitare, mehe, no kar pač znate igrati. Vstopnine ni.

Po potrebi bo igrala Avsenikova godba na ploščah. Začetek je ob 8. uri.

Sele

Redko kdaj sledi družini žalostnemu dogotku tako hitro vesel dogodek, kakor se je zgodilo pri Zgornjem Trklu. Dne 4. februarja (1952) je tam umrla posestnica Helena Wasner. V testamentu je določila, naj ima njena nečakinja Angela, ki je bivala pri njej od rane mladosti, v hiši stanovanje do smrti. Enako pa je določila tudi vojnemu invalidu Matevžu Maku.

„Če pa imava oba pravico bivati v isti hiši, pa prebivajva kot mož in žena,“ sta si rekla. Kar hitro je šlo, kajti čez dober teden sta že stala pred poročnim oltarjem. Za dan in uro poroke in maše ni vedel nihče drugi, zato tudi običajnega „zapenjenja“ in odkupovanja ni bilo.

Ženin in nevesta sta vsak na eno oko slepa: on je izgubil oko v prvi svetovni vojni, ona pa že kot mlado dete na neznan način. Zato naj se pa v zakonu vsak z enim zdravim očesom tem bolj ljubeznivo gledata, se ljubita in si medsebojno pomagata.

(Naš tednik, 20. marca 1952)

Sele

(Kača ga je pičila)

Prvošolec Slovenske gimnazije, 11-letni Toni Olip, pd. Užnikov, je pred kratkim pomagal na Kališu spravljati seno. Ko z rokami pobaše kup sena, smukne iz tega kača, takorekoč izpod njegove dlani, ne da bi ga pičila.

Manj srečno srečanje s kačo pa se mu je primerilo v pondeljek, 22. julija. Iz gozda nad Malejem na Srednjem kotu so spravljali hlode in tudi Toni je bil zraven. Ko skuša sestiti na rob pota, začuti v bedru bolečino „Nekaj me je ugriznilo!“ vzklikne. Teta Mici takoj pogleda in vidi dva vbodljaja. Z nožem takoj razreže ranico, da bolj krvavi, in Francej Roblek, pd. Pušelcev, rano izsesa. Oče je odpeljal Toneta k zdravniku in v bolnico, kjer se po dveh prejetih injekcijah Tone vrne spet zdrav domov. Nagla in spretna pomoč ga je rešila.

(Naš tednik, 1. avgusta 1963)

Žitara vas

(„Trgatev“)

V Žitarski okolici so bili pred več desetletji številni vinogradi, ki pa so vedno bolj pešali in izginjali, tako da jih danes sploh ni več. V letih, ko so še trgali grozdje, so nato vedno imeli v znak zahvale veselo „trgatev“, na kateri se je zlasti maldina prijetno zabavala. Zadnja „trgatev“ je bila leta 1915 pri Rutarju. V spomin na žitarsko vinogradništvo pa zdaj že nekaj let vabijo na „trgatev“ k Rutarju. Letos bo to nedeljo, 6. avgusta, s pričetkom ob treh popoldne.

(Naš tednik, 30. septembra 1963)

Oglas

Mašno vino

(Vinum missae)

Čč. gospodom župnikom in ostalim duhovnikom javljam, da sem postal dobavitelj mašnih vin, katera lahko od sedaj naprej stalno dobite pri meni.

Kristijan Breznik, veletrgovnina z vinom in mineralno vodo -Celovec (02242 / 22 41)

(Naš tednik, 12. maja 1966)

Znana pesnica Flora Rauter (druga z desne) je danes zanana širom Koroške. Na sliki jo vidite s sordniki v Št. Petru.

Šolarke Meščanske šole v Velikovcu leta 1938/39. (Z leve) Lizika Lesjak, M. Miškulnik, Nani Prajnik, Milica Samenik in Mirica Sreibl.

...še pomnite ...

Dragi bralci, drage bralke! Če imate tudi Vi doma v albumu kako zanimivo sliko iz "zlatih starih časov", pošljite nam jo; rade volje jo bomo v naslednjem "Upokojencu" objavili. Sliko Vam potem seveda vrnemo.

Ali ste mogoče sami na sliki? Poglejte natančneje, mogoče celo še poznate koga. Na sliki vidite učence petega razreda osnovne šole v Št. Jakobu v šolskem letu 1938/39.

Poročna slika iz prejšnjih časov. Preds. Slov. Planinskega društva Jozef Miklavčič z ženo Lizo, rojeno Paul.

Tako so pred 40 leti med Pliberkom in Nončo vasjo spravljali seno. Danes je konja seveda že zdavnaj nadomestil traktor.

Rej pod lipo v Bistici na Zilji. Stara ljudska šega se je ohranila do danšnjega dne. Slika je iz leta 1943.

zičnih občinah postaviti ne le dvojezične krajevne napise, ampak tudi dvojezične kažipote. Tako je županja kot izvajalni organ zveznih zakonov pošteno v zamudi. Občinski odborniki se v Bilčovsu očitno ne zavedajo dejstva, da pri postavitvi napisov in kažipotov ne gre zgolj za izpolnitev dvojezičnosti, ampak predvsem tudi za izpolnjevanje zakonodaje. Vprašanje je, kako dolgo je mogoče taktizirati in izpolnjevati samo tiste zakone, pri katerih ni političnih diskusij.

Prav tako perfektno je opravila županja svojo nalogo tudi na koncertu nemškega zboru, ki je pred kratkim praznoval svojo okroglo obletnico. Nekateri so bili začudeni, da v svoji funkciji ni spregovorila kakšne besede, ali pa čestitala zboru. Z molčanjem pa si je seveda lažje prihranila vsak komentar. Če bi spregovorila, bi morala Quantschnigova jasno pokazati, ali je mnenja, da velja multikulturalnost samo za slovenska društva ali pa morda tudi za nemška. K sodelovanju sta bila povabljeni tudi slovenska zboru Vaščani in Moški pevski zbor SPD „Bilka“, ki sta se pokazala prav „multikulturalno“. Medtem, ko s strani nemško govorečih seveda ni bilo slišati niti ene slovenske besede ali pa pesmi, sta slovenska zboru pozdravila svojega soseda seveda tudi z nemško pesmijo. Le tako naprej, potem bomo v kratkem res imeli poleg nemških še dvojezično društvo, v občini praznino ali pa piktogram namesto napisov in kažipotov, prav kmalu pa bomo smeli govoriti slovensko le še med štirimi stenami privatnih hiš.

embne novosti

hranilnih računih do šil. 40.000,— na dan na vsakem računu. In vplačila? Ta je možno izvesti na tekoči račun kakor tudi na hranilno knjižico v neomejenem znesku. Te dodatne storitve najbolj koristijo tistim osebam, ki so poklicno mnogo na poti, vozačem, študentom, ki ne študirajo v kraju bivanja, in vsem tistim, ki preživijo svoj do-pust pri nas v Avstriji.

A-BANK
zadevah.

KONCERT MOPZ „FANTJE NA VASI“ IZ CLEVELANDA

„S pesmijo gojimo slovensko besedo“

Krščanska kulturna zveza in Mešani pevski zbor „Jakob Petelin Gallus“ iz Celovca sta v torek vabila na pevski koncert v Modestov dom, kjer je nastopil zdovski Moški pevski zbor „Fantje na vasi“ iz Clevelanda (ZDA). Gostovanje je bilo hkrati tudi priložnost srečati se z znanci in rojaki.

Moški pevski zbor „Fantje na vasi“ iz Clevelanda (ZDA). Foto: Hribernik

Presenetljivo visoko število poslušalcev (dvorana v Modestovem domu v Celovcu je bila nabitno polna) se je odzvalo povabilu KKZ in MePZ „Jakob Petelin Gallus“ na koncert MoPZ „Fantje na vasi“ iz Clevelanda. Le-ti pa so ta večer dokazali, da je tudi daleč proč od domovine možno kakovostno kulturno snovanje. Njihovo petje je izžarevalo neizmerno ljubezen do slovenske pesmi. „Oj, Triglav, moj dom, kako si krasan“ je zadonelo prepričljivo in mnogi v dvorani so ob ponosno podani pesmi „Slovenec sem, tako je mati djala, ko me je dete pestovala“ le s težavo skrivali solze v očeh. Izbira pesmi „Fantov na vasi“ je bila posrečena, saj so se lepo izmenjavale domoljubne in koroške narodne pesmi, med temi so izstopale še posebno tiste z novo, a zelo zanimivo priredbo.

Moški zbor „Fantje na vasi“ je bil ustanovljen pred 15 leti

(1977); takrat so bili še študentje na višjih šolah in univerzah. Danes je v zboru 17 pevcev, razen enega so vsi sinovi povojnih beguncev, rojeni v Ameriki. Pojejo le iz ljubezni do slovenske pesmi in s tem pomagajo vsaj malo ohranjati materino besedo v tujini, je pripovedoval zborovodja Janez Sršen. V Clevelandu sodelujejo pri raznih slovenskih prireditvah, vsako jesen pa se predstavijo s samostojnim koncertom. Gostovali so v raznih mestih Amerike in Kanade, kjer živijo Slovenci, že dvakrat so nastopili tudi v znanem Lincoln Centru v New Yorku. Nekateri med njimi so že bili tudi na Koroškem, in sicer tedaj, ko je pred 11 leti pri nas gostoval MePZ „Korotan“ iz Amerike. Letos so se odzvali povabilu Katoliškega središča Slovenec po svetu v Ljubljani, kate-rega vodi župnik g. Janez Rihar. Na 14-dnevem obisku matične domovine so imeli

šest koncertov (med drugim tudi v Ljubljani in Portorožu), ogledali pa so si tudi nekatere znamenitosti. V njih vzbuja največjo pozornost čudovito naravno okolje Slovenije in Koroške. Zborovodja Janez Sršen: „Narava je tukaj nekaj posebnega, zelo lepa, od vsega najlepša pa so planine in gore...!“

Med dvodnevni gostovanjem na Koroškem so si ogledali tudi košček koroških lepot ter srečali tukajšnje znance, tako člane raznih zborov, katere so spoznali na njihovih gostovanjih v Clevelandu, kakor tudi poznane rojake. Višek gostovanja je bil seveda koncert v Modestovem domu, ki je hkrati ponosen dokaz, da je prav slovenska pesem tisti enkratni zaklad našega naroda, ki mu daje neizmerno življenjsko voljo, ne glede na to, na katerem koncu sveta se pesem glasi.

Zborovodja Janez Sršen: „S slovensko pesmijo skušamo ohranjati naš materin jezik tudi na drugem koncu sveta!“

KOROŠKA — SLOVENIJA — ŠTAJERSKA

Poletni lutkovni pristan

Poletni lutkovni pristan se je pričel 22. junija v Kotmari vasi, končal pa se bo 1. avgusta v Železni Kapli. Predstave so namenjene predvsem malčkom iz dvojezičnih vrtcev in ljudskošolskim učencem, ki so prijavljeni k dvojezičnemu pouku. Doživeli pa smo tudi nekaj izjem.

Piše mag. Mojca Uršič

„Poleti so gledališča za stare in mlade zaprta, otroci pa imajo obilico prostega počitniškega časa. Naše festivalske predstave bodo popeljale otroke v svet pravljic in domišljije. . . Na prvem mestu je za nas veselje otrok, s peštrimi festivalnim sporedom pa želimo tudi spodbujati hitrejši razvoj in širjenje lutkovne umetnosti. . .“ — to so besede, zapisane v razglasu 3. mednarodnega lutkovnega festivala 1992, imenovanega Poletni lutkovni pristan, v organizaciji Lutkovnega gledališča iz Maribora, Kulturinitiative Kürbis iz Wiesa in

Krščanske kulturne zveze iz Celovca. Od 14. junija do 22. avgusta bodo po različnih krajih Slovenije, avstrijske Štajerske in Koroške ter v Trstu odigrali 25 različnih lutkovnih predstav, ki prihajajo ne le iz dežel organizatorjev, temveč tudi iz Češke, Bolgarije, Hrvaške, Madžarske in Japonske.

Koroški del festivala se je že pričel. To najbolj vedo mladi gledalci, ki so si lahko ogledali štiri od šestih različnih predstav. Predpretekli teden je Cveto Sever iz Kranja razveseljeval otroke Kotmare vasi, Sel, Bistrice na Zilji, Marije na Zilji in iz Št. Petra pri Št. Jakobu v Rožu z znano

pravljico o Janku in Metki, Gledališče v Buči (Theater im Kürbis) iz Wiesa pa se je v Celovcu predstavilo z ljubko igrico, naslovljeno Valentin, ki govori o življenju male gosnice; danes teden, v petek, 3. julija, je v Železni Kapli gostovalo Lutkovno gledališče iz Ljubljane s predstavo Korenčkov palček, minuli ponedeljek, 6. julija, pa je Lutkovno gledališče iz Zagreba v Pliberku predstavilo igrico z naslovom Jajce. Na Koroškem bosta sledili še dve predstavi, in sicer bo 31. julija v Železni Kapli gostovalo Lutkovno gledališče iz Maribora s Čarobnim studencem, takoj naslednji dan (1. avgusta) pa bodo prav tam Celovčani predstavili še Jurija Murija.

Prve štiri predstave so se odvijale še v času šolskega pouka in so bile namenjene predvsem učencem ljudskih šol, ki so prijavljeni k dvojezičnemu pouku,

in najmlajšim, ki obiskujejo dvojezične vrtce.

Seveda pa izjeme potrjujejo pravila, kot pravi pregovor. Predstavo Valentin, ki se je odvijala v Modestovem domu v Celovcu, so si ogledali tudi nemško govoreči otroci iz celovške Ljudske šole Karl Renner. Pripomniti pa moramo, da v tej igrici ni bila spregovorjena niti beseda, saj so imeli glavno vlogo gib, glasba in svetlobni efekti. Ljudski šoli Marija na Zilji in Železna Kapla pa gostujočih igrice nista nudili le dvojezičnim otrokom, temveč vsem svojim učencem. Še posebej moramo to potezo pozdraviti v Mariji na Zilji, kjer je ravnateljica LŠ Maria Jobst vsa navdušena nad otroki, ki so ne glede na jezikovno bariero, ki jo je lutka Cveto Sever s svojim načinom igre, ki ga lahko poljubno prilagaja publiki, dovolj uspešno premoščali tudi pri otrocih, ki niso večji slovenščine, zato so predstavo dobro sprejeli. Pripomniti moramo še, da je Ljudska šola Marija na Zilji prvič sprejela ponudbo KKZ in kot kaže odziv, se v prihodnje obeta še lepo sodelovanje s to šolo.

Velik praznik župnika
Stanka Trapa — srebrna maša

Lepa množica ljudstva je šla skupno z bistriškim dušnim pastirjem Stankom Trapom slaviti 25-letnico maševanja. Slabo vreme ni moglo zmračiti veselih obrazov v nabito polni cerkvi na Ziljski Bistrici.

Foto: Fera

Skupno s srebrnomašnikom je opravil mašne obrede dekan Walcher, ki je spregovoril tudi kot slavnostni pridigar. Sv. daritev so olepšali še cerkveni pevci, bralci in domači kvartet. Pred mašno daritvijo, med njo in po njej je mlado in staro voščilo slavljenju. Gospa Milena Pipp pa je v posebnem slavnostnem

govoru na kratko orisala pot srebrnomašnika v duhovniški stan in z besedami, polnimi trdnega prepričanja, izrekla to, kar gotovo mnogo bistriških vernikov misli; namreč, kako potreben je dober duhovnik za farane. Obenem se je zahvalila za doslejnjega vzorno in vestno opravljanje tako pomembnega poklica.

Župnik Valentin Gotthardt
slavil srebrno mašo

4. julija je v Galiciji daroval ponovitveno srebrno mašo župnik Valentin Gotthardt.

Mašno daritev so popestrili otroci z branjem življenjskih modrosti, cerkveni pevci in gališki otroški zbor pod vodstvom Mire Blažej Florijan Juch — v imenu župnijskega sveta — in župan Jože Wutte sta se zahvalila župniku s toplimi besedami priznanja.

Po sv. maši je srebrnomašnik simbolično blagoslovil kruh in grozdje, s čimer se je ljudstvo nato lahko ob kramljanju s slavljencom okrepčalo.

Podtikavanje predsednika
koroške Landsmannschaft

Ing. Sepp Prugger, predsednik koroške Landsmannschaft, skuša s pismi bralcev podtikati slovenskim društvom, da jim manjka pripravljenost za pomoč v akciji „Sosed v stiski“. Opozarja na zvišano denarno podporo iz avstrijskih javnih sredstev. Vsak, ki zna misliti, ve, da je potrebno podpre utemeljiti in tudi dati obrazložen porabe. Razen tega smo mnenja, da bi odvajanje denarja, ki nam ga je namenila država, postavilo naše organizacije in društva v slabo luč, kar pa pisec pisma indirektno zahteva, in sicer tako, da navaja višino podpore za koroške Slovence. To bi pomenilo, da uporabljamo denar v druge namene, ne pa tam, na kar je subvencija vezana.

Morebiti pa je pisec pisma hotel ponovno zbuditi nevoščljivost nekaterih, da bi začeli debato o smiselnosti finančne pomoči, ki je neobhodno potrebna za ohranitev manjšine.

Naša kulturna društva, organizacije in razne institucije so reagirali takoj ob začetku vojaških spopadov v nekdanji Jugoslaviji, organizirali so zbiralne akcije, zbirali obleke in zdravila, denar itd. Razen tega so posredovali prostore za bivanje beguncev in jih še

posredujejo, prav tako so tudi posamezniki sprejemali begunce. Razen tega pozivajo slovenski časopisi vsak teden svoje bralce, naj darujejo. Seveda se tudi slovenski sodržavljani udeležujejo akcije „Sosed v stiski“, kot pravilno domneva tudi pisec.

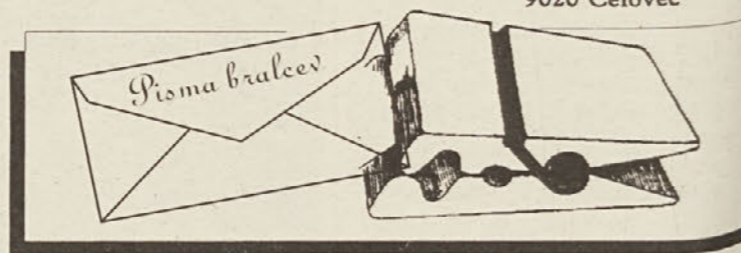
Ozko srčnost, ki jo inž. Sepp Prugger podtika koroškim Slovincem, je za lase privlečena z namenom, da bi osramotil celotno manjšino. Drži pa, da slovenske organizacije svoje pomoči v sredstvih javnega obveščanja ne obešajo na veliki zvon, kot to marsikdo rad počenja.

Slovenska prosvetna zveza

Odrpito pismo Mohorjeve
Zadeva: Poročanje
„Našega tednika“ o vzgoji
v Modestovem domu

Odborniki Mohorjeve družbe v Celovcu so bili prizadeti ob članku o Modestovem domu v „Našem tedniku“ z dne 14. maja tega leta. Prizadeti predvsem zaradi enostranskega in tendencioznega pisanja v glasilu Narodnega sveta koroških Slovencev, ki je že vsa leta od svoje ustanovitve neločljivo povezan z Mohorjevo hišo. Tudi odborniki Mohorjeve se zavedamo trdne medsebojne povezanosti

... pisma bralcev ...

P.n.
Naš tehnik
10. Oktoberstr. 25/11
9020 Celovec

sti in medsebojne odgovornosti in jo želimo izpričevati tudi v bodoče na vseh naših delovnih področjih.

Mohorjeva je po vojni bistveno pripomogla k delovanju Narodnega sveta koroških Slovencev in vsa desetletja šele omogočala izhajanje „Našega tednika“. Zato tako pisanje o osrednji ustanovi koroških Slovencev in o enem izmed njenih domov tembolj prizadene in boli.

Vsa leta po ustanovitvi Slovenske gimnazije je Mohorjeva z ustanovitvijo svojih dijaških domov bistveno sooblikovala pozitivni razvoj in razmah gimnazije. Desetletja so salezijanci in šolske sestre z najboljšimi močmi pomagali oblikovati našo študirajočo mladino v dobre kristjane in zavodne člane slovenske narodne skupnosti.

Lani je zaradi združitve dijaških domov prišlo do spremembe vodstvu doma. Diakon mag. Helmut Mohorjeve. Večkrat izraženi želje po skupaj z laičnimi vzgojitelji in vodstvom doma odvisna od našega tednika. Zato tako pisanje o osrednji ustanovi koroških Slovencev in o enem izmed njenih domov tembolj prizadene in boli.

Vzgoja Mohorjevih domov je temelj našega tednika. Kelih je postal novi ravnatelj in je skupaj z laičnimi vzgojitelji odgovoren za vzgojo v domu. V zadnjih letih ravno Narodni svet koroških Slovencev opozarjal na pomanjkanje narodno politične izražal željo po domačih vzgojiteljih. Zato si upravičeno pričakuje, da bodo tudi Vaša pomoč, še posebej v zvezi z narodno-političnim delom.

plemi glede reda in vzgojnih načel se niso pojavili šele letos z novim pedagoškim vodstvom in so prisotni tudi v drugih domovih.

Jasno je, da v domu, kjer stane nad 100 dijakov in dijakov, brez okvirnega reda ne gre. Tudi glede vzgojiteljev zadeva ni enostavna in vemo, da je ravno prvo leto najtežje. Poleg tega je zelo težko dobiti dobre in primerno zobražene vzgojitelje.

Ne nazadnje je kvalitetna ponudba za gojenke in gojence Modestovega doma odvisna od vsebja, ki nam je na razpolago in tem tudi od finančne zmogljivosti Mohorjeve. Večkrat izraženi želje po skupaj z laičnimi vzgojitelji in vodstvom doma odvisna od našega tednika. Zato tako pisanje o osrednji ustanovi koroških Slovencev in o enem izmed njenih domov tembolj prizadene in boli.

Prepričani smo, da bo ravnatelj mag. Kelih po začetnih težavah, ki se povsod pojavljajo, s svojimi sposobnostmi in ukrepi znal dobro voditi in krogiti usodo Modestovega doma. Zato se z njim tudi tem položaju solidariziramo in

mu izrekamo vso podporo.

S skupnimi močmi vseh vzgojiteljev, poverjenikov in predvsem ravnatelja bo treba ponovno utemeljiti in zasidirati zaupanje naših staršev v Modestov dom. Prizadevamo si, da bi ustvarjali tako vzdušje, v katerem se počutijo dijakinje in dijaki domače. Hkrati se trudimo za pogoje, ki omogočajo uspeh v šoli in v poklicu.

Kot odbornikom Mohorjeve družbe nam je pri srcu dober in pozitiven odnos do Narodnega sveta koroških Slovencev in „Našega tednika“, ki naj bi ga v bodoče ne obremenjevali po nepotrebnem. Naša želja je, da bi bili drug drugemu v podporo in ob medsebojni pomoči reševali zastavljene naloge.

Za odbor Mohorjeve družbe:
dv. sv. dr. Pavel Zablatnik,
predsednik
dr. Anton Koren, direktor

Offener Brief an den Landespartei-
vorstand der Sozialdemokratischen Partei
Österreichs — Landesorganisation Kärnten

Der dreiparteieinige Schutz der Ehre einer Abwehrkämpferbundveranstaltung hat nicht nur Betroffenheit, sondern auch eine

breite politische Diskussion ausgelöst. Obwohl es wahrscheinlich wenig Sinn hat, durch breit angelegte Diskussionen den Veranstaltern ein Maß an Beachtung zu schenken, das sie nicht verdienen, erscheint es notwendig, solche nicht nur für Kärnten eminent politische Fragen in den Gremien eingehend zu besprechen, die Notwendigkeit der Exponierung des Vorsitzenden als Repräsentanten der Partei zu hinterfragen und Richtlinien für die Zukunft zu erarbeiten. Es könnte ja sein, daß die SPÖ in dieser für das Land sicher nicht existenziellen Frage, doch zu einer eigenen Position gelangen und somit autonom agieren könnte.

Schicksalhafte historische Entscheidungen und verdienstvolle Persönlichkeiten sollen eine entsprechende Würdigung erfahren. (Eine Bewertung sollten kompetente Historiker vornehmen.) Es fällt jedoch auf, daß das offizielle Kärnten eine solche Würdigung Veranstaltern überläßt, denen die Verbreitung des „wachsamen“ Mißtrauens und die Aufrechterhaltung der „Ur“ängste näher liegt, als Vertrauen und Freundschaft. Das allerdings ist jener Stoff, auf dem die Aggressionen wachsen. (Leider muß in unseren Tagen auch

eine Generation, der die Grauen der Weltkriege erspart blieben, erleben, daß in Wirklichkeit der Krieg nicht erst mit dem ersten Schuß beginnt). Für die Friedenssicherung und Friedenserhaltung sollte man mehr Gespür entwickeln.

Es fällt weiters auf, daß ausgerechnet Hans Steinacher bei den genannten Veranstaltern ein besonders geliebtes Objekt des Gedenkens darstellt. Andere verdienstvolle Zeitgenossen, wie etwa Hülgerth, Lemisch, Perkonig, werden da etwas vernachlässigt. Könnte es sein, daß dies doch etwas mit dem „Sieg in deutscher Nacht“ zu tun hat?

Ein selbstloses Agieren der Parteivertreter ist sicherlich gefragt. Auftritte bei den derartigen Veranstaltungen dürften aber doch nicht zu den vordringlichen staatsmännischen Verpflichtungen unserer Politiker gehören. Wenn schon der Bedarf besteht, die Ehre derartiger Aktionen oder ihrer Veranstalter zu schützen, so schafft es sicherlich ein bestimmter Politiker, der sich dort letztlich seine Stimmen holt, auch allein.

Thomas Ogris
f. d. AG „Österreichische Volksgruppen in der SPÖ“

PETEK, 10. julijaBlaže in Nežika II in
glasba.**SOBOTA, 11. julija**Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.**NEDELJA, 12. julija**6.30—7.00 Dobro jutro na
Koroškem. — Duhovna
misel (žpk. Hanzej Olip).
18.10—18.30 Dogodki in
odmevi.**PONED., 13. julija**Počitnice—dopusti: Kje in
kako jih bodo preživel naš
rojaki?**TOREK, 14. julija**

Partnerski magazin.

SREDA, 15. julijaGlasbena sredo.
Večerna: Radost v glasbi
(mag. Andrej Feinig).**ČETRTEK, 16. julija**

Rož — Podjuna — Zijla.

DOBER DAN,**KOROŠKA****Nedelja, 12. julij,
ob 13.00 v TV 2**Kam vodijo koroške
ceste: še vedno
v Jugoslavijo ali
v Slovenijo?Bo letošnja turistična
sezona zadovoljiva?Begunci: nov dom tudi
pri slovenskih družinah
na KoroškemNa Gracarci
bodo razkrili grobišča
in najdišča
keltske naselbineO kresih se dan obesi:
številni običaji ob
začetku poletja**OBJAVA**

Zavod šolskih sester v Št. Petru sporoča, da je

SPREJEMNI IZPITna Višji šoli za gospodarske poklice v sredo, 8. julija 1992,
ob 8. uri.Obenem obvešča tiste starše, ki so iz katerih koli razlogov za-
mudili februarjski rok, da so v utemeljenih primerih prijave
možne tudi še zdaj. V ta namen naj se telefonsko ali pisno
direktno povežejo z ravnateljstvom.

Višja šola Št. Peter, 9184 Št. Jakob, telefon 04253/275012.

Vodstvo šole

Globasnica**4. OBČINSKI NOGOMETNI TURNIR**Čas: v nedeljo, 12. julija
Kraj: v Čepičah pri Globasnici
Moštva iz vseh vasi občine se lahko
prijavijo do sobote, 11. 7., v gostilni
JUENNA. Čakajo lepe nagrade za
publiko keglanje na travli!**Rebrca****TEDEN MLADIH UMETNIKOV**Čas: od ponedeljka, 27. julija, do so-
bote, 1. avgusta 1992
za otroke od 6. do 11. leta v Mladin-
skem centru na Rebrci.**KREATIVNI DNEVI ZA DEKLETA**Čas: od ponedeljka, 20. julija, do
petka, 24. julija 1992
za dekleta od 12. do 16. leta v
Mladinskem centru na Rebrci.
Prijave sprejema: Krščanska kultur-
na zveza, tel.: 0463/516243**Železna Kapla**„ČAROBNI STUDENEC“ (Edi Maja-
ron)Nastopa: Lutkovno gledališče iz Ma-
riborav petek, 31. julija, ob 20. uri v farni
dvorani v Železni KapliPrireditelj: Krščanska kulturna
zveza**POLETNA NOČ**

Čas: v soboto, 11. 7., ob 20. uri

Kraj: pri občinskem kopališču v

Železni Kapli
Igral in zabaval vas bo: Ansambel
„Fantje treh dolin“
Bogat srečolov.Vložek: nastop dveh koroških prv-
kov v „Rock and Rollu“ (1. Villacher
Rock and Roll Club)Prireditelj: SPD „Zarja“ v Železni
Kapli**Žužalče****DRUŠTVENI PIKNIK**

Čas: v soboto, 11. julija, ob 18. uri

Kraj: pri Trunku v Žužalčah

Prireditelj: Slovensko prosvetno
društvo „Dobrač“ na Brnci. Dobiček
je namenjen akciji „Sosed v stiski“**PRODAM**

CITROEN 2 CV

letnik 1986

64000 kilometrov

telefon 04228/2776

KULTURNI VEČERČas: v petek,
12. 7., ob 20. uri
Kraj: v Ljudski šoli
v Žitari vasiNastopajo: Cerkevni zbor
Žitara vas, Cerkevni zbor Št.
Lipš, Folklorna skupina SPD
„Trta“, Moški pevski zbor SPD
„Trta“, Terzett Turnersee
Prireditelj: Slovensko pro-
svetno društvo „Trta“ v Žitari
vasi**KONCERT
BLUES-BREAKERS
in LAČNI FRANC**Čas:
v soboto, 11. 7.,
ob 19.30Kraj:
na trati pred
ljudsko šolo
v Bilčovsu**Uskovniški teden '92****ČLOVEK BITJE V ODNOSU**

1. tečaj: ned. 19., do ned. 26. 7.

2. tečaj: ned. 2., do ned., 9. 8.

Planina Uskovnica, Pokljuka, Slo-
venijaPon.: Odnos do samega sebe (Alojzij
Snoj)

To.: Odnos do drugega (Pavle Kogej)

Sr.: Pohod v gore

Če.: Odnosi v zakonu in družini (Va-
nja in Miklavž Kržan, Marinka in Pe-
ter Šlajpah)So.: Presežni odnosi. Odnosi do
Boga (Imre Jerebic)Prijave in obvestila: Jože VIDIC, Ta-
bor 29, SLO-61380 Cerknica (061-
791-174)**Bekštanj****SLAVNOSTNI KONCERT — 10 let**

„Polizeichor Villach“ (1982—1992)

Čas: četrtek, 9. 7., ob 20. uri

Kraj: stari grad Bekštanj (Burgruine)

Nastopajo: Bleiberger Viergesang,

Gemischter Chor Ledenitzen, Grenz-
landchor Arnoldstein, Polizeichor
Villach, Slovenski Oktet, Singkreis
Wörthersee, Volksliedensemble
Landskron

Prireditelj: Polizeichor Villach

Sele-Borovnica**POLETNI KONCERT**

Čas: v soboto, 18. 7., ob 20.30

Kraj: gostilna TRKL Sele-Borovnica

Nastopajo: Ansambel „Fantje izpod

Rogle“, Reisberger Dirndl, vokalni

kvintet bratov Zupan

Prireditelj: Alpski klub „Obir“ na
Obirskem**Celovec**Slovensko planinsko društvo Celovec
vabi s prijatelji iz Celja na otok
KORZIKO.

Rok prijave: 15. 7. 1992

Prijave: R. Brumnik, tel. 0463/
4680120 ali zvečer 220293Udeležijo se lahko tudi pravi dopust-
niki, družinski člani, ki se bodo pač
kopali, ker planinovanje ni obvezno.Čas: od 31. avgusta 1992 do 6. sep-
tembra 1992Cena potovanja je 4500,— ATS po
osebi, plačljivo v tolarški protivred-
nosti na dan plačila. V ceno potova-
nja so vključeni naslednji stroški: av-
tobusni prevoz, stroški dveh vozni-
kov, cestnine po Italiji, takse, prevoz
z ladjo, vstopnine za ogled zgo-
dovinskih znamenitosti, prenočišča z
polpenzionom v dvoposteljnih sobah
s tušem in WC, organizacija in vodst-
vo izleta.**SODALITAS****Dom v
Tinjah**Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 TinjeOd sobote, 12. julija, ob 18. uri
do sobote, 18. julija, ob 13. uri
**DESETIČ SLOVENSKE
POČITNICE**
Vodi: mag. Miha Vrbinč s skupi-
no sodelavcevod sobote, 12. julija, ob 18. uri do
sobote, 18. julija, ob 9. uri
FERIAE LATINAEVodita: mag. Felix W. Kucher in
p. mag. Christian Brandstätterod torika, 14. julija, do torika, 21.
julija**IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE
NA SLOVAŠKO**Vodi: dr. Grete Schmidt, Inns-
bruckod srede, 26. avgusta, do sobote,
5. septembra**IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE
V BURGUNDIJO — Francija**Vodi: dr. Grete Schmidt, Inns-
bruckod petka, 25. septembra, do sre-
de, 30. septembra**IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE
V PRAGO**Vodi: dr. Grete Schmidt, Inns-
bruck.

Dobroslske
novice

Eberndorfer
Informationen

Koncert z ansamblom

MARELA INTERNATIONAL

v sredo, 22. julija 1992, ob 20. uri
v SAMOSTANU v DOBRILI VASI

Ob slabem vremenu v AVLI GLAVNE ŠOLE
v Dobrili vasi

Prireditelj: Dobroslske novice

Premiera igre:

„SALON EXPON“

(Jana Kolarič) — MUSICAL

Čas: v nedeljo, 19. julija, ob 20. uri

Kraj: v farnem domu v SELAH

Nastopa mladinska gledališka skupina
KPD „Planina“ v Selah

Režija: Franci Končan Gib: Marjan Sticker
Glasba, petje: Boris Roškar, Roman Verdell
Kostumi, scena: Breda Varl

Koncertna agencija

Klemen Ramovš Management
d. o. o.

X. FESTIVAL RADOVLJICA 1992

Tradicija Festivala Radovljica: koncerti ob svečah — močan poudarek na stari glasbi — vrhunski izvajalci mednarodnega izbora — avtentično okolje baročnega dvorca — v sodelovanju z Občino Radovljica in Ministrstvom za kulturo RS.

Nedelja, 26. 7.: Slavnostno odprtje festivala (ob 18. uri). **Ryo Terakado**, baročna violina (Den Haag, Tokyo). **Shalev Adel**, čembalo (Tel Aviv, Praha). Program: J. S. Bach, 6 violinskih sonat BWV 1014—1019

Torek, 28. 7.: Pihalni ansambel **Musica Aperta Bergamo** (Italija). Program: W. A. Mozart, L. van Beethoven

Petek, 31. 7.: **Valter Dešpalj**, violončelo (Zagreb). **Istvan Römer**, kitara (Zagreb).

Ponedeljek, 3. 8.: Ansambel za staro glasbo **Carissimi Consort** (München). 3 soprani, 2 tenorja, bas, orgle, lutnja. Program: oratoriji Rimske šole (Carissimi, Frescobaldi, Graziani, Kapsberger).

Sreda, 5. 8.: **Klemen Ramovš**, kljunasta flavta (Ljubljana). Program: 400 let virtuozne kljunaste flavte (Bassano, de Boismortier, Bach, Heberle, Hirose, P. Ramovš).

Petek, 7. 8.: **Accentus**, ansambel za staro glasbo (Dunaj). **Johanna Illner**, **Grazyna Milan**, **Richard Labschütz**, **Michael Posch**, **Thomas Wimmer**: mezzosopran, viola da

gamba, vihuela da mano, kljunaste flavte, vihuela d'arco, ud. Program: La musica popular y artistica — glasba španske renesanse okoli 1500.

Nedelja, 9. 8.: **Maggie Cole**, čembalo (London). Program: Händel, Rameau, Bach, Frescobaldi, Scarlatti, Galuppi.

Vsi koncerti bodo
v radovljiški graščini ob 20.30 uri.

OB 50. OBLETNICI IZSELITVE IN V SPOMIN DOMNOVI ČETI XIII. Pohod na Komelj in SPOMINSKA SVEČANOST v nedeljo, 19. julija 1992

Za pohodnike bosta na voljo dve pohodni poti:

1. Za tiste, ki radi in lahko grejo peš, je zborna mesto pri Janku Apovniku na Borovju. Odhod od Apovnika bo ob 10. uri preko Šmarjete do spomenika. Pot je dolga 7 km v eno smer.

2. Za tiste, ki ne morejo cele poti hoditi peš, je do 11.30 zborna mesto pri gostilni **PISTOTNIK** na Komelju. Pot je dolga 3 km. Odhod od Pistotnika je ob 11.45 uri.

Ob 13. uri bo spominska svečanost in sv. maša, nato družabno srečanje.

Zveza koroških partizanov
področni odbor Pliberk
SPD „EDINOST“ v Pliberku
Zveza slovenskih izseljencev

agencija
ZOOM
PROMOTION

Predstavništvo slovenske
propagandne agencije
v Celovcu

potrebuje dinamičnega in urejenega sodelavca

Z delom lahko začne takoj.

Telefon: 61481534, 61374638; faks 61374638

OGLAS

NAPRODAJ

stanovanjska hiša z dvema stanovanjema v Železni Kapli šte. 234. Deloma opremljena. Informacije — telefon: 0 42 37 / 23 0 23.

Za izvirnost mišljenja in pisanja —
v šoli in zunaj nje

Milena Blažič: Kreativno pisanje

Nadvse zanimiva knjiga odpravlja naivno predstavo, da je ustvarjalno pisanje nekakšno šolanje le pisateljev in pesnikov. Pri ustvarjalnem pisanju namreč gre zlasti za razgibavanje človekovega mišljenja, domiselnosti, iznajdljivosti, izvirnosti in razvijanja prožnosti. Knjiga torej pospešuje razvoj odprtega (divergentnega) mišljenja, spodbuja funkcije desne možganske polovice. Z levo polovico se kar preveč ukvarja tradicionalna šola, preveč, kolikor v njej prevladuje učenje že gotovih spoznanj in preveč zaprto (konvergentno) mišljenje, ki v življenjski praksi kar hitro odpove. Ukstvarjalno pisanje temelji na odkrivanju zvez med stvarmi, ki jih doslej še nihče ni povezal.

V knjigi so za teoretskim delom vaje in primeri besedil, ki segajo od domisljiv predšolskih otrok preko kratkih spisov ljudskošol-

skih otrok in gimnazijcev do študentskih esejskičnih poskusov.

Dragoceni so v knjigi psihološki nasveti, naj učencev med pisanjem ne izpostavljammo stresom (Pazite na to . . . , Pazite na ono . . . , Držite se naslova), naj jim damo dovolj časa za premislek in dovolj gradiva za oblikovanje ter naj krepimo njihovo jezikovno samozavest s tiskanjem njihovih spisov in z udeležbo na literarnih prireditvah.

O otroških spisih mnogi pomilovaje govorijo, da so netočni po vsebini, da so slabo zgrajeni in da so polni pravopisnih napak. „V tej knjigi pa beremo iskrene spise. V sebi se sprašujemo, ali smo odrasli zmožni take miselne svežine in ali bi smeli biti učitelji tako duhovitih otrok,“ končuje oceno knjige in priporočilo zanjo univerzitetni profesor France Žagar s Pedagoške fakultete v Ljubljani. S. M.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopa predsednik dr. Matevž Grilc, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (2. glavni urednik), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III, Karl Sadjak (oglasni oddelek).

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Str. 25/III, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka 04 63 / 51 25 28. Telefaks: 0463/512528-22.

Hans Gröss: "garantiram II. ligo

"Mister Europacup" pri SAK

Pri SAK moštvo "stoji". Na ladji je tudi novi igralec, ki naj bi privabil na igrišče še več gledalcev. Pretekli teden je podpisal za SAK "Mister Europacup", 32 - letni Hans Gröss.

Hans Gröss je igral 5 let za Rapid (skupaj s Kranklom) in 5 leta za LASK. Z obema ekipama je igral v evropskem pokalu, kjer je z Rapidom dvakrat premagal Inter Mailand. V obeh tekmah je dal Gröss odločilne gole in je zaradi tega dobil naziv "Mister Europacup". Gröss pa je znan tudi po svojih izrednih prostih streljih ter lepih podajah.

Lani je Gröss igral še pri celovški Austrii in kratko tudi pri Wernbergu. Zakaj se je odločil za SAK? "Ker je SAK trenutno najboljša ekipa na Koroškem," pravi Gröss, ki hoče še enkrat v II. ligo.

Zato je podpisal pogodbo, v kateri se obveže, da bo igral tudi v II. ligi za SAK. In koliko stane Gröss? "Nekateri klubi so mi ponujali več

idr. op. uredn.), toda SAK je športno najbolj zanimiv," pravi Gröss, ki je v Celovcu pričel delati. Po svojih izrekih je bil Gröss vedno znan; tako je na primer obljubil, da bo Urschitz z njegovimi podajami dal letos kar 10 golov več. In kdo bo letos streljal proste strele? Gröss: "Seveda Hober! Toda če prvih petkrat ne zadene, potem bom jaz poslal žogo v mrežo."

Pri SAK se še pogajajo za Walterja Hochmaierja (Sportklub) in za Lojzeta Sadjaka, ki je ta teden treniral pri Admiru Wacker. Vsaj enega naj bi bilo možno pridobiti. Razbil se je verjetno transfer Roberta Skoffa (Pliberk), ker zahteva Pliberk zopet enkrat astronomsko vsoto.

Podpisal je zopet Werner

"Zame je SAK naj boljši nogometni klub na Koroškem!"

Hans Gröss

Urschitz,

ki bi igral za SAK tudi v II. ligi. Pravtako je svoj podpis dal pod pogodbo "profesor" Rade Savič, za katerega se je potegovala celovška Austria, ki zdaj hoče Camila Brdžanoviča ter tudi vratarja Heinza Wastiana. "Če ima Austria dovolj denarja," naj se javi, pravijo pri SAK.

Ker je SAK pridobil še dodatnega napadalca, se je za eno leto v Zitaro vas preselil "goleador" Adi

Blažej.

Ta teden je SAK angažiran v celovškem mestnem pokalu, konec tedna (16. - 19. julija) pa so na sporedu priprave na Brdu pri Kranju (bivša Titova residenca), kjer ga čaka kot nasprotnik slovenski prvak Olimpija Ljubljana.

Adi Blažej (Žitara vas) (WAC, Matrei

Zvest SAK: Urschitz

NOGOMETNO PRVENSTVO KOROŠKE LIGE 1992/93

1. kolo (25./26. julij): SAK - Breže, Lienz - Trg, Velikovec - WAC, Wernberg - Št. Vid, Wietersdorf - VSV, A. Wolfsberg - Mölltal, Treibach - Austria, Pliberk - Matrei

2. kolo (1./2. avgust): Lienz - SAK, Trg - Matrei, Austria - Pliberk, Mölltal - Treibach, VSV - A. Wolfsberg, Št. Vid - Wietersdorf, WAC - Wernberg, Breže - Velikovec

3. kolo (8./9. avgust): SAK - Trg, Velikovec - Lienz, Wernberg - Breže, Wietersdorf - WAC, A. Wolfsberg - Št. Vid, Treibach - VSV, Pliberk - Mölltal, Matrei - Austria

4. kolo (15./16. avgust): SAK - Velikovec, Trg - Austria, Mölltal - Matrei, VSV - Pliberk, Št. Vid - Treibach, WAC - A. Wolfsberg, Breže - Wietersdorf, Lienz - Wernberg

5. kolo (22./23. avgust): Wernberg - SAK, Velikovec - Trg, Wietersdorf - Lienz, A. Wolfsberg - Breže, Treibach - WAC, Pliberk - Št. Vid, Matrei - VSV, Austria - Mölltal

6. kolo (29./30. avgust): SAK - Wietersdorf, Trg - Mölltal, VSV - Austria, Št. Vid - Matrei, WAC - Pliberk, Breže - Treibach, Lienz - A. Wolfsberg, Velikovec - Wernberg

7. kolo (5./6. september): A. Wolfsberg - SAK, Wernberg - Trg, Wietersdorf - Velikovec, Treibach - Lienz, Pliberk - Breže, Matrei - WAC, Austria - Št. Vid, Mölltal - VSV

8. kolo (12./13. september): SAK - Treibach, Trg - VSV, Št. Vid - Mölltal, WAC - Austria, Breže - Matrei, Lienz - Pliberk, Velikovec - A. Wolfsberg, Wernberg - Wietersdorf

9. kolo (19./20. september): Pliberk - SAK, Wietersdorf - Trg, A. Wolfsberg - Wernberg, Treibach - Velikovec, Matrei - Lienz, Austria - Breže, Mölltal - WAC, VSV - Št. Vid

10. kolo (26./27. september): SAK - Matrei, Trg - Št. Vid, WAC - VSV, Breže - Mölltal, Lienz - Austria, Velikovec - Pliberk, Wernberg - Treibach, Wietersdorf - A. Wolfsberg

11. kolo (3./4. oktober): Austria - SAK, A. Wolfsberg - Trg, Treibach - Wietersdorf, Pliberk - Wernberg, Matrei - Velikovec, Mölltal - Lienz, VSV - Breže, Št. Vid - WAC

12. kolo (10./11. oktober): SAK - Mölltal, Trg - WAC, Breže - Št. Vid, Lienz - VSV, Velikovec - Austria, Wernberg - Matrei, Wietersdorf - Pliberk, A. Wolfsberg - Treibach

13. kolo (17./18. oktober): VSV - SAK, Treibach - Trg, Pliberk - A. Wolfsberg, Matrei - Wietersdorf, Austria - Wernberg, Mölltal - Velikovec, Št. Vid - Lienz, WAC - Breže

14. kolo (24./25. oktober): SAK - Št. Vid, Trg - Breže, Lienz - WAC, Velikovec - VSV, Wernberg - Mölltal, Wietersdorf - Austria, A. Wolfsberg - Matrei, Treibach - Pliberk

15. kolo (31. oktober): WAC - SAK, Pliberk - Trg, Matrei - Treibach, Austria - A. Wolfsberg, Mölltal - Wietersdorf, VSV - Wernberg, Št. Vid - Velikovec, Breže - Lienz

25. oz. 26. julija se v koroški ligi začne prvenstvo. Nove ekipe (Austria Celovec, Wernberg in Velikovec), novi trenerji (n. pr. v Brežah Alois Jagodič) in novi igralci (n. pr. pri SAK Hans Gröss) obetajo napeto in zanimivo prvenstvo, kakršnega na Koroškem verjetno še ni bilo.

Prva tekma SAK predstavlja že vrhunsko tekmo. V Trnjo vas namreč prihaja Jagodičeva ekipa iz Brež. Celovški derbi med Austrijo in SAK pa bo šele v 11. kolu (3./4. oktobra).

Peter Wrolich jeseni v HSNS Dunaj!

Po letošnji uspešni maturi na Slovenski gimnazij se bo Peter Wrolich jeseni preselil na Dunaj, kjer bo odslužil vojaški rok in se bo včlanil v HSNS, kjer ima najboljše možnosti za trening in kjer je včlanjen mdr. tudi eden najboljših avstrijskih kolesarjev Peter Luttenberger. V HSNS na Dunaju vzamejo le osem športnikov; prijav pa je šestnajst.

Kolesarska sezona je bila zanj letos zelo uspešna. Na dirki v Umbriji je zasedel presenetljivo odlično drugo mesto, na dirki na Nizozemski je kot najboljši tujec zasedel 5. mesto, postal je avstrijski prvak na kronometer ter v avstrijskem pokalu vodi z veliko prednostjo točk.

Pretekli teden pa se je Peter Wrolich udeležil dirke v Zgornji Avstriji za juniorje. Le enkrat je mogel pokazati svoje izredno razpoloženje - na tretji etapi je le v sprintu klonil Italjanu Federicu Tozzi in zasedel odlično drugo mesto. Skupno s sedmimi vrstniki je ušel glavnimi in prišel do cilja s prednostjo 27 sekund.

Trenutno Peter Wrolich ni v najboljši formi. Zato je tudi za teden dni postavil kolo v kot. Konec tedna pa ga potem čakajo koroška prvenstva na kronometer, s čemer se začnejo tudi priprave na svetovno prvenstvo. Sredi avgusta bo sodeloval pri dirki na Češko-slovaški, v začetku septembra pa bo imel intenzivne priprave v Švici.

Predsednik SC Globasnica Bernard Sadovnik:

„Novi odbor je odprt za vsakega!“

Pretekli teden je bil na občnem zboru športnega kluba Globasnica izvoljen za predsednika Bernard Sadovnik, ki je nasledil Simona Harricha (Harrich je zdaj sekcijski vodja kluba). Sadovnik je bil leto dni tudi v odboru SAK, vendar je zdaj mesto oddal. Kaj pravi Sadovnik o svoji vlogi ter o globaškem nogometnem klubu, lahko razberete iz naslednjega pogovora.

metaše, ki uspešno delujejo pri drugih klubih. Ali je cilj kluba te nogometnaše zopet združiti v domači klub?

Vse Globašane združiti v „en“ klub je pravzaprav nemogoče. Za to nam daleč primanjkuje denarja. Dejstvo pa je, če bi vsi Globašani igrali pri domačem nogometnem klubu, bi ta verjetno že zdavnaj tekmoval razred ali dva višje. Pri SAK tekmuje kar 5 Globašanov, pri Pliberku 2, pri celovski Austriji 2 ... Nekateri bi zlahka igrali tudi v zvezni ligi. Vendar so ti igralci za nas skorajda nedosegljivi. Na vsak način želimo čim več domačih igralcev vključiti v klub; do kolikšne mere nam bo uspešno, pa še ne moreč reči.

Je moštvo za to prvenstveno sezono že popolno?

Popolno še ne, kajti kader

želimo tako številčno kot tudi kakovostno okrepiti. Na vsak način pa smo pridobili mladega trenerja iz Slovenije, Maksa Pučlja, ki je nedvomno strokovnjak na nogometnem področju. Krepko se potegujemo tudi za Simona Sadjaka, igralca SAK, ki je za standardno ekipo SAK še premlad. V Globasnici pa bi lahko pridobil mnogo tekmovalnih izkušenj.

Ali bo ekipa zmožna tekmovali za prva mesta?

Upam da! Z novim trenerjem in nekaterimi novimi igralci bo to gotovo možno. Mesto med prvo trojico je pravtako naš cilj, kot pogajanja z raznimi sponzorji, katere klub nujno potrebuje. Na vsak način bo v Globasnici nogomet zopet na novo zaživel.

Hvala za pogovor!

Mesto predsednika zahteva ogromno dela in odgovornosti. Zakaj si se, pravzaprav nenadoma, potegoval za to povsem izpostavljeno mesto?

Najprej moram dodati, da sem bil pripravljen prevzeti mesto predsednika samo takrat, če v odboru ostane tudi dolgoletni in za globaški nogomet zelo zaslužni nogometni poznavalec Simon Harrich.

Prepričan sem, da globaški nogometni klub lahko doseže mnogo več, kot je dosegel do sedaj. Globasnica ima na eni strani nadpovprečno veliko mladih perspektivnih nogometnašev, na drugi strani pa še več zelo zrelih in kakovostnih, na celem Koroškem znanih, nogometnih zvezd. Le-ti pa tekmujejo povsod drugje, le za Globasnico ne. S tega vidika je potreben odgovoren odbor, ki je pripravljen delati. Prepričan sem, da bo novi odbor le zmožnel nekoliko poživiti nogometno dejavnost v Globasnici. Rad bi na tem mestu tudi dodal, da je novi odbor odprt za vsakega, ne glede na strankarsko oziroma jezikovno pripadnost.

Omenil si globaške nogo-

schej še pogaja, pravtako s **Tončijem Blajsem**, ki se še ni odločil za kateri klub bo igral. **Marko Wieser** in **Aleksander Čertov** pa sta že podpisala za SAK. Moštvo so se iz Pliberka že priključili **Precownig**, **Kuess** ter **Grubelnik**. Iz Rikarje vasi se je priključil klubu defenzivni igralec **Robert Urh**. Vsi ostali igralci pa so se na klub že vezali za nadaljnje leto. V Dobrli vasi trenutno trenirajo dvakrat tedensko in igrajo vsak teden po dve tekmi. V soboto bodo gostovali v Železni Kapli.

V Bilčovsu bo ostal igralec-trener **Sigi Hobel**. O novih okrepitvah ni še nič jasnega. **Quant-schnig** in **Fischer** bosta še naprej igrala v Bilčovsu, z Reke (Hrvaška) pa se bo priključil mo-

štvu močan legionar, katerega ime še ni znano. Naslednjo pripravljajo tekmo igrajo Bilčovščani v soboto ob 18.30 proti Št. Jakobu, kjer bodo preizkusili vrsto novih igralcev.

Tudi v Selah so že pričeli s treningi. Do prvenstva bodo trenirali trikrat tedensko ter igrali dve tekmi. Prvo pripravljajo tekmo igrajo Selani v soboto doma proti Borovljam, v nedeljo pa sledi druga tekma proti SAK pod 19. Treninge vodi igralec-trener **Nanti Travnik**, novih okrepitev zaenkrat še ni znanih. Mesto legionarja bo še naprej zasedel **Vitomir Radosavljevič**, ki je letos celo sezono sodil med najboljše igralce ter je bistveno pripomogel, da so se Selani dvignili v 1. razred. Selane naj bi

spet okrepil **Pavel Čertov**, ki v gredi ni več igral za selsko ekipo.

Šmihelu naj bi se priključil igralec koroškega ligaša **WAC Horst Friesacher**. Od svojega kluba je že dobil odpisnico, vendar trenerju Gostenčniku o kakšnih pogovorih ni nič znano. Nikoli se namreč še ni udeležil treninga Šmihelčanov.

Novi trener v Globasnici! 28-letni **Maks Pučelj** (iz Slovenije) je v torek podpisal letno pogodbo. Predsednik Bernard Sadovnik: "Pučelj je zagotovil uspeh!"

kdo kam

V Dobrli vasi letos želijo igrati za naslov prvaka in so se temu primerno tudi že okrepili. Včeraj je igral prvo tekmo za Dobro vas **Marjan**

Velik. Velik sicer še ni podpisal za klub, vendar je SAK že dal izpisnico. S **Petrom Sternom** se prizadevni sekcijski vodja Franc Ha-

Čeprav je dež krapljal, si obiskovali pri Štjibarju niso pustili vzeti dobre volje. Peli so in so se zabavali, in tako pregnali tudi slabo vreme. Foto: Fera

Pri Štjibarju

Svetovni poponiik praznuje svoj 80. življenski juilej

Iskrene čestitke v Vogrče, kjer praznuje svoj 80. življenski jubilej "svetovni popotnik" župnik Vinko Zaletel. Obrajžal je skoraj ves svet in ga s svojimi diapozitivi prikazal tudi našim ljudem, in to v času, ko še ni bilo v vsaki hiši televizorja.

Tudi letos je Katoliško prosvetno društvo Drava v sodelovanju z Živinorejsko zadrujo, Pliberškim časopisom in KOM vabilo na tradicionalno "Srečanje pri Štjibarju". To srečanje na prostem je kljub slabemu vremenu privabilo na Komelj lepo število obiskovalcev. Po sv. maši, ki jo je daroval žvabeški župnik gospod Simon Wutte, so se ljudje zabavali s petjem in s spevnimi vižami domačih vižarjev. Popoldanski program, namenjen predvsem igram, je na žalost padel v vodo.

Kljub temu je bilo srečanje prijetno, kajti obiskovalci so preživeli kratke ure v sproščnem vzdušju, malo med seboj pokramljali in zraven pojedli še to in ono okusno domačo "selherco".

Pa brez zamere

Lačni Franz - tz - c ?

V Celovcu vabijo pred knjigarjo v Paulitschevi ulici na koncert pevske skupine Lačni Franc, katerega je pisec plakata oz. organizator kar "asimiliral" in iz Franca napravil Franza. Toda glavno je, da je ostal Lačni Franc, kajti "hungri-ger Frantz" bi gotovo še bolj zmedel publiko.

Pa še podoben primer: "Klub podjunskih ribičev" je vabil na prireditev k Voglu. No, "ker pa je nemška sklanjatev lažja", so vabili kar k Voglnu (zum Vogel). Š tole k lažjem razumevanju: vogl ni isto kot ptič (vogel)...

Ko so pretekli teden vabili na srečanje k Peršamanu, ni prišel noben tovariš več, vsi so se nagovarjali samo še kot prijatelji. Tako se spreminjajo časi!

Lovci se zahvalili kmetom

Pred 90 leti je bila ustanovljena "Lovska družba Blato", ki razpolaga z lovsko površino 3.600 ha, katero oskrbuje 36 lovcev. Na tem velikem prostoru je skupaj kar 280 posestnikov zemljišč, katere je lovška družba preteklo nedeljo vabila na skupno srečanje.

V Vogrčah so kmetje in lovci napolnili šotor, ki je prejšnji dan še služil veselici gasilcev, gospa Erna iz Nonče vasi pa je postregla s pristnim golažem, ki ga je (menda) pripravila iz 12 srn.

V pozdravnem govoru je predsednik Lovske družbe Blato Fric Kumer dejal, da je veliko posestnikov zemljišč lovcev in da so bili tudi zaradi tega odnosi med posestniki zemljišč in lovci vedno zelo dobri. Tako naj bi ostalo tudi v prihodnje.

Predsednik Lovkse družbe Blato Fric Kumer v krogu domačinov. Jeseni bodo lovci uradno praznovali svojo 90-letnico. Foto: Fera

